

MKR- sak 2/99 - j)

1

PROTOKOLL FRA MØTE I MELLOMKIRKELIG RÅD FOR DEN NORSKE KIRKE 2. OG 3. FEBRUAR 1998

Tilstede: Sigrun Møgedal, Berit Lånke, Hans Einar Hem, Kari Skavoll, Kari Flornes, Eiliv Grue (fra tirs. kl 1000) Anette Gilje Molde, Ola Hunsager, Per Oskar Kjølaas, Olaug Vedvik Torset (tirsdag).

Nemledere: Turid Karlsen Seim (TN) , Kjell Nordstokke (tirsdag)(NØM), Gunnar Heiene (KISP)

Kirkens Nødhjelp: Atle Sommerfeldt

KV-representanter: Trond Bakkevig, Anne Louise Tveter

KEK-representant: Finn Wagle (mandag)

NØR-representant: Even Fougner (mandag).

Meldt forfall: Halvard Botnen, Jann Sahl (vara), Nils Tore Andersen, Claus Jebsen (vara), Marit Torp, Ola Tjørhom, Hild Myrene, Sigurd Osberg.

Fra sekretariatet: Cecilie Jørgensen Strømmen, Hans Morten Haugen, Gerd Karin Røsæg, Estrid Hessellund, Dag Stange, Erling Pettersen, Stine Bjertnæs.

SAK MKR 01/98: Protokoller

a) MKR -møte 8. og 9. 9 1997.

Vedtak:

Protokollen godkjennes.

b) MKR/AU -møte 8. oktober 1997.

Kommentarer til følgende saker:

MKR 48/97: Ifølge statuttene er det MKR som foretar statuttendringer i fagnemdene. Saken føres opp som Sak MKR 14/98

Sak MKR/AU 50/97 ble tatt opp som egen sak under Sak MKR 10/98 Oppnevninger

Vedtak:

Protokollen godkjennes med disse merknadene.

SAK MKR 02/98 : Referatsaker

- Styremøte i Norges Kristne Råd 2. september og 19 november 1997.
- SMM-møte 27. august 1997.
- KISP-møte 30. og 31. oktober 1997.
- TN-møte 14. mai 1997 og 17-18 oktober 1997.
- Møte i prosjektkomiteén for KUI 19. november 1997.

Vedtak:

Referatsakene tas til orientering.

SAK MKR 03/98: Rapporter*a) Trond Bakkevig : KV's Sentralkomit  10. til 19. oktober*

Anne Tveter: KV's Sentralkomit  og Assembly Worship Committee 23. september til 1. oktober 1998

Vedtak:

1. MKR takker Bakkevig og Tveter for informative rapporter.
2. MKR vil benytte anledningen til å rette en sterk og varm takk til Anne Tveter for hennes store og samvittighetsfulle innsats som medlem av Sentralkomiteen i perioden 1991-98.
3. Rapportene sendes ut til delegatene til Harare.

*b) Stig Utnem: Rapport fra SACC Round Table 15. til 18.oktober 1997 med vedlegg om NMS sin avvikling av sitt engasjement i Sør-Afrika*Vedtak:

MKR merker seg NMS sin ryddige avvikling av sitt engasjement i Sør-Afrika. Denne avvikling understreker behovet for at MKR søker å fange opp relasjonen til ELCSA South Eastern Diocese.

*c) Per Oskar Kjølaas: FNs 52. Generalforsamling 2.til 14.november 1997.*Vedtak:

1. MKR takker for rapporten fra Per Oskar Kjølaas.
2. MKR ber om at rapporten også oversendes Samisk Kirker d for behandling.
3. MKR anbefaler at Samisk Kirker d knytter kontakter med urfolk i Australia.

*d) Anne Sender: FNs 52. Generalforsamling 22.oktober til 5.november 1997.*Vedtak:

1. MKR takker for rapporten fra Anne Sender.
2. MKR ønsker at et saksdokument rundt spørsmål om religionsfrihet forberedes til MKR-møtet i mai.
3. MKR utfordrer rådsmedlemmene til å komme med forslag til navn på FN-delegater i oktober - november, f r sommeren.

e) Iwan Chetwynd: CCMEs 13. Generalforsamling 11.til 13.oktober 1997

Ragnhild Jepsen: CCMEs 13. Generalforsamling 11.til 13.oktober 1997

Vedtak:

1. MKR takker for rapportene.
2. MKR ber om å få komme tilbake til organisatoriske og faglige sider ved en eventuell integrasjon av CCME i KEK ved en senere anledning.
3. MKR ber om at rapportene oversendes KN til orientering.

f. Rapport 1/98: Tom Sverre Tomren : Rapport etter klimakonferansen i Kyoto.

Vedtak:

1. MKR takker for rapporten.
2. MKR ser ikke at sekretariatet kan prioritere arbeid med klimaspørsmål i 1998, slik det skjedde i 1996, men ber om at innspill til den nye regjeringens "Miljømelding" vurderes.
3. MKR ber Tomren om å fortsette engasjementet knyttet til klimaspørsmål, i dialog med MKR sitt sekretariat.

g) Stig Utnem: Besøk i Jerusalem 2.til 7.januar 1998.

Vedtak:

Rapporten behandles i sammenheng med MKR-strategi for Midt-Østen.

h) FinnWagle: Muntlig rapport fra KEK ble etterlagt skriftlig.

Vedtak:

Den skriftlige rapporten behandles på neste møte i MKR.

i) Muntlig rapport fra Hans Erik Hem om en delegasjonsreise fra Tunsberg bispedømme til den koptiske kirke i Egypt

Vedtak:

Den skriftlige rapporten fra delegasjonsreisen vil behandles på neste møte i MKR.

SAK MKR 04/98: Årsmelding 1997

Det forelå ikke noen samlet Årsmelding fra de sentralkirkelige råd til behandling. MKRs generalsekretærs forslag til årsmelding for MKR ble lagt fram som utgangspunkt for en samtale om hva slags årsmeldingsverktøy MKR er tjent med å ha.

Det var enighet om at begrepet "Årsmelding" bør brukes om den formelle tilbakerapporteringen som skal gjøres til KM på bakgrunn av de utarbeidede virksomhetsplanene. Årsmeldingen for Rådets virksomhet behandles på møte i mai.

Samtidig så Rådet positivt på generalsekretærens ide om at det lages en friere, kortere og mer journalistisk skrevet "Årsrapport" for eksternt bruk. Denne bør foreligge kort tid etter årets slutt. Målgruppen for denne er samarbeidspartnere og kontakter i norsk organisasjonsliv og offentlige instanser. En engelsk versjon ønskes sendt til samarbeidskirker og internasjonale organisasjoner som Den norske kirke er knyttet til.

Det var enighet om at en Årsrapport også må ha den "politiske" tyngde som ligger i at Rådets leder/ evt. AU har hatt anledning til å prege den.

I samtalen kom det fram en rekke synspunkter på innholdet i en slik Årsrapport for 1997. Disse er tatt vare på og vil bli brukt i det videre arbeid, både med Årsmeldingen til KM og Årsrapporten.

Vedtak:

MKR bad generalsekretæren arbeide fram en "Årsrapport for MKR 1997" til aktiv distribusjon blant samarbeidspartnere.

SAK MKR 05/98A : De sentralkirkelige råds virksomhetsplan, samt strategiplan 1998-2000 for MKR

A) I samtalen ble det framhevet at Virksomhetsplanens form nå er blitt god, den gir tilstrekkelig oversikt og er godt egnet til å etterspørre om arbeid er utført og mål er nådd. Det er imidlertid fremdeles ulikhet i detaljeringsnivå innenfor planen. Det er en svakhet at det, slik planen er organisert, ikke alltid er lett å se sammenhengen mellom KMs Måldokument, overordnede mål i strategiplanene og virksomhetene. Sekretariatet bør vurdere å organisere tiltakspunktene i Virksomhetsplanen i "prosjektgrupper" som svarer til de prioriterte delmål i Måldokumentet.

Et viktig spørsmål er om det fremdeles legges opp til et for høyt aktivitetsnivå.

I samtalen kom det fram forslag til klargjøring av punkter, endrede formuleringer og strykninger. Disse er notert av sekretariatet - som bearbeider planen før den oversendes Kirkerådet.

Vedtak:

Mellomkirkelig Råd vedtar det framlagte forslag til virksomhetsplan for Rådets arbeid i 1998 med de endringer som framkom i drøftingen.

B: Budsjett og virksomhetsplan 1998 KUI

MKR uttrykte tilfredshet med den oversiktlige oppsettingen av budsjett og virksomhetsplan for 1998 for KUI. Rådet ble i samtalen orientert om at NORADs bevilgning for 1998 er redusert med 180 000.

Vedtak:

MKR godkjenner KUIs virksomhetsplan og budsjett for 1998.

SAK MKR 06/98: Budsjett 1998

Budsjettet for de sentralkirkelige råds virksomhet 1998 ble fremlagt og kommentert av KRs direktør og økonomisjef. De la vekt på å presentere strategien for hvordan underskuddet skal avvikles.

MKR konstaterte at det er avsatt tilstrekkelige midler til å virkeliggjøre Rådets virksomhetsplan for inneværende år.

Vedtak:

MKR legger følgende premisser til grunn for sitt vedtak:

- ekstern finansiering av avtalen med Norsk Samfunnsvitenskapelige Datatjeneste (NSD)
- økt tilskudd fra departementet til dekning av husleie

- framforhandling av en plan for avskrivning av akkumulert gjeld

På disse premisser vedtar Mellomkirkelig Råd det framlagte budsjett for sin virksomhet i 1998.

SAK MKR 07/98: KV 50 år - markering i Norge

Sekretariatets saksframlegg ble utgangspunktet for en lengre og engasjert samtale om mulighetene for å bruke KVs 50 års-markering til en bred markering av Den norske kirkes arbeid for kirkens enhet. En rekke ideer ble løftet fram, og Rådet ba sekretariatet om å prioritere følgende:

- i samarbeid med Bispemøtet å tilrettelegge for at arbeid for kirkens enhet kan bli et "søndags-tema" i lokalmenighetenes gudstjeneste 20 september.

Vedtak:

Mellomkirkelig Råd drøftet planen for markeringen av KVs 50års jubileum i Den norske kirke og vil spesielt anmode sekretariatet om å legge til rette for at arbeid for kirkens enhet blir et søndags-tema i gudstjenestene 20. september. Dette må skje i et nært samarbeid med Bispemøtet.

SAK MKR 08/98: MKRs engasjement for asylsøkere og flyktninger - evaluering

Som innledere til denne saken var invitert journalist John Stanghelle og pastor Billy Taranger.

Fra samtalen i Rådet står følgende igjen som temaer det må arbeides videre med:

-hvordan kan den forankring vi har i Bibelen komme tydeligere til uttrykk i tale og handling?

-hva skal være MKRs rolle til forskjell fra andres rolle? Når skal MKR handle/tale sammen med andre og når skal vi gjøre det alene?

-hvordan kan rollen som samtalepartner og den kritiske røst ivarsetes godt samtidig? I hvilke grupper er det viktig at MKR har legitimitet? I media, hos beslutningstakerne, hos lokalmenigheten?

- hvordan kan vi være proaktive og sette dagsorden i sterkere grad nå?

- religionsfrihet og asyl. Prestenes dåpspraksis.

- MKR må være med å dra i gang diskusjonen om innvandringsstoppen.

I samtalen ble det drøftet hvilken form en eventuell større evaluering av MKRs engasjement for asylsøkere og flyktninger bør få. Det kan være nyttig med en "desk-evaluering" som tar for seg MKRs uttalelser og belyser dem f.eks utfra synsvinkel: Språk og forankring. Det kan også være nyttig med en sammenstilling av de inntrykk og oppfatninger om MKRs rolle som er å finne i de - etter hvert ikke så få- hovedoppgavene om kirkeasyl som er kommet. Noen "opinions-evaluering" er neppe aktuelt å gjøre. En evaluering som "måler" de politiske resultat som er oppnådd vil selvsagt være interessant, men er kanskje heller ikke det viktigste.

Vedtak:

1. Mellomkirkelig Råd takker for innledningene.

2. Rådet vil prioritere en behandling av rapporten fra Kirkeasylgruppa på sitt møte i mai før den tar stilling til en eventuell bredere evaluering av Rådets engasjement for asylsøkere og flyktninger

SAK MKR 09/98: Fordeling av internasjonale kontingenter

Mellomkirkelig Råd ble informert om at tildelingen fra departementet viser en nedgang på 400 000 fra 1997. På denne bakgrunn avga Rådet følgende merknader:

- Det er beklagelig at departementets tildeling ikke muliggjør et skikkelig nivå på Den norske kirkes Assembly-fee til KV i anledning generalforsamlingen uten at det vil måtte gå utover de kontingentene vi er "skyldige" å betale.
- Det er også beklagelig at det i budsjettet ikke er rom for frie midler til bruk for viktig arbeid og prosjekter som ellers vil ha vanskelig for å finne finansiering.
- Departementet mener i utgangspunktet at de internasjonale kontingentene er en slags "frivillig" ordning. Den norske kirke har gått inn i. Rådet mener det er grunn til å drøfte dette med departementet.

Det er viktig å se støtten til de forskjellige organisasjonene i forhold til hverandre. De økonomiske konsekvensene av en eventuell Leuenberg-underskrivning må utredes.

- For øvrig mener Rådet at det er viktig å ha bevissthet om at Kirkens Nødhjelp også bidrar med betydelige midler til KV og LVF, men at de prioriteringene ligger utenfor Rådets ansvar. Dette er en utfordring for samarbeidet mellom MKR og KN.

Likeledes mener Rådet at utgiftene til vår kirkes deltakelse i de forskjellige økumeniske organene også bør inn i et totalregnskap over organisasjonsstøtten fra Den norske kirke.

Rådet mener at vi fremdeles skal være varsomme med å signalisere at det følger mer penger med politiske verv i økumeniske organisasjoner.

Bruken av Opplysningsvesenets Fond til internasjonale økumeniske organisasjoner bør tas opp til diskusjon.

Vedtak:

MKR fordeler kontingentbevilgningen for 1998 til internasjonale økumeniske organisasjoner på følgende måte:

Kirkenes Verdensråd	952.000
Det Lutherske Verdensforbund	885.000
Konferansen av Europeiske kirker	275.000
Nordisk Økumenisk Råd	200.000
Churches Committee on Migrants in Europe	30.000
Leuenberg kirkefelleskap	8.000
Norges kristne råd	202.000
MKR forberedelse av KV's generalforsamling	360.000
Assembly Fee KV	288.000
	<hr/>
Tilsammen	<u>3.200.000</u>

SAK MKR 10/98: Oppnevninger

a) Nye medlemmer til KISP

Vedtak:

Mellomkirkelig Råd oppnevner som nye medlemmer til KISP for 1998: Torunn Laugen og Anne-Kristin Sydnes.

b) Klage på MKR/AU sin oppnevning av delegater til Ecumenical Decade Festival i Harare

På bakgrunn av et brev fra Komiteen for det økumeniske tiåret (KDT) ble MKRs oppnevning av delegasjonen til kvinnefestivalen i forkant av KVs generalforsamling i Harare gjennomgått. Rådet sier seg enig i den brede sammensetningen av delegasjonen slik den ble oppnevnt av MKR/AU, og peker på at engasjementet for styrking av kvinners rolle og bevisstgjøring med hensyn til kjønnsdimensjonen i vår kirke har stor bredde og er preget av innsats på mange områder. Det er samtidig viktig å engasjere stadig nye i dette arbeidet framover. Det ble opplyst at det var mulig å øke delegasjonen med et medlem. På denne måten kan en komme KDT i møte og samtidig beholde bredden i delegasjonen.

Vedtak:

1. MKR vil uttrykke anerkjennelse for arbeidet og takk til komitéen for utholdende innsats for Det økumeniske tiåret i Norge.
2. Rådet oppnevner etter forslag fra KDT Kristine Værnes Antoniussen i tillegg til de delegater som allerede er oppnevnt til kvinnefestivalen i Harare.

c) Oppnevning av nytt medlem av kontaktgruppe mellom Den katolske kirke i Norge og Den norske kirke.

Vedtak:

MKR oppnevner Ingeborg Tveter Thoresen.

d) Samisk kirkeråds konferanse i Karasjok.

Vedtak:

Per Oskar Kjølaas oppnevnes som representant for MKR på konferansen i Karasjok om Spirualitet og rettigheter som arrangeres av KV i samarbeid med SKR og MKR.

SAK MKR 11/98: Norske Kirkedager 1997 - evaluering av økumenisk og internasjonal profil

I samtalen ga Rådet uttrykk for at organiseringen synes å ha ivaretatt den økumeniske og internasjonale profilen. Samhandlingen med andre kirkesamfunn og organisasjoner, særlig misjonsorganisasjonene, synes å ha gitt økumenisk gevinst.

Kirkedager med internasjonal deltakelse er ressurskrevende, men gir også mye.

Hvis den økumeniske profilen skal utbygges videre i fremtiden, vil det være naturlig at Norges Kristne Råd kommer sterkere inn i bildet.

Vedtak:

1. MKR vil uttrykke anerkjennelse for det arbeid Internasjonal Komite gjorde for å skape Kirkedagenes internasjonale og økumeniske profil. Særlig vil en berømme samarbeidet med misjonsorganisasjonene og Kirkens Nødhjelp.
2. MKR vil også uttrykke takk til Nidaros biskop for initiativet og ideen til den internasjonale økumeniske gudstjenesten på Olsok.
3. MKR tar evalueringsrapportene til etterretning og mener spørsmålet om en sterkere økumenisk profil bør stå sentralt i den videre drøfting av Kirkedagenes framtid. MKR fremmer derfor forslag til Kirkerådet om at MKRs medlem Berit Lånke, Trondheim, oppnevnes i komiteen som skal vurdere en fortsettelse av Kirkedagene.

Sak 12/98: Bevilgning fra Fond for Økumenisk InnsatsVedtak:

1. MKR uttrykker tilfredshet og glede med det foreslåtte samarbeidsprosjektet med Hamar bispedømmeråd om misjon, økumenikk og internasjonal diakoni, og bevilger kroner 50 000 fra Fond for økumenisk innsats for 1998 til dette formål.
2. MKR delegerer til NØM å oppnevne representant i styringsgruppen for prosjektet.
3. MKR ber om å bli holdt orientert om utviklingen i dette samarbeidsprosjektet.
4. MKR vedtar følgende tillegg til Vedtektene for Fond for Økumenisk Innsats: "Midler fra Fondet skal normalt brukes som stimuleringsmidler overfor menigheter og bispedømmer som ønsker å komme i gang med pilotprosjektet innen økumenikk og internasjonalt arbeid."

Sak 13/98: Orienteringssaker:

Generalsekretæren orienterte om:

a) Invitasjon fra NOAS om samarbeid rundt avviste kosovoalbanere som sitter i asylmottak og venter på utsendelse.

b) Neste møte er 27.-28. mai. Siste møtet for dette MKR er 7. og 8. september. Ved begge anledninger starter møtet kl. 16:00.

c) 2 nye medarbeidere i MKR er tilsatt, kapellan Ørulf Steen som NØM-konsulent, og stipendiat Stephanie Dietrich som TN-konsulent. Begge begynner ca. 15. august.

KRs direktør orienterte om følgende:

d) Forslag til kirke-stat mandatet slik det framlegges Kirkerådets møte.

e) Organisasjonsgjennomgang av de sentralkirkelige råd.

Direktørens gjennomgang ble supplert av Rådets leder som redegjorde for premissene for sin deltakelse i arbeidet.

f) Sakliste KM 1998

Vedtak:

Orienteringssakene ble tatt til etterretning.

SAK MKR 14/98 Planer om militært angrep mot Irak.

På bakgrunn av henvendelse fra KV om saken etter deres delegasjonsreise til Irak, hadde MKR en drøfting av hvorvidt Rådet skulle avgi en uttalelse. På bakgrunn av signaler om at den norske regjering trolig allerede var i ferd med å vurdere innholdet i KV-rapporten, overlot Rådet til generalsekretæren på et passende tidspunkt å gi uttrykk for Rådets skepsis til et militært angrep mot Irak utfra de premisser som foreligger. Notatet "Sanksjonene mot Irak må revurderes" legges ved protokollen som et ressurs-notat til Rådets medlemmer - selv om det ikke ble gjenstand for innholdsdrøfting.

SAK MKR 15/98: Statuttendringer for KISP

NKR har ønsket en formell tilknytning til KISP, og MKR har også på forrige møte gitt uttrykk for at det bør gjøres statuttendringer som muliggjør dette. KISP har kommet med et forslag som MKR/AU har gitt sin tilslutning til

Vedtak:

MKR vedtar de foreslåtte statuttendringer for KISP slik de fremgår av MKR/AU protokollen .

Oslo, 6.4.98

Arkivkode. 012.23

Vedlegg MKR-PROTOKOLL 2.-3.2.98

SANKSJONENE MOT IRAK MÅ REVURDERES

Mellomkirkelig Råd for Den norske kirke har av Kirkenes Verdensråd blitt utfordret til å arbeide med sanksjoner som diplomatisk virkemiddel. I dette arbeidet har vi utarbeidet en liste med 11 kriterier som definerer under hvilke situasjoner det er forsvarlig å anbefale bruk av sanksjoner. Mellomkirkelig Råd uttrykker tilfredshet med at Utenriksdepartementet har signalisert vilje til å gå inn i en vurdering av de konkrete effektene av de langvarige sanksjonene mot Irak.

For å gi støtte til dette arbeidet, og invitere til en dialog om dette problemfeltet, ønsker Mellomkirkelig Råd å understreke fem av disse 11 kriteriene, direkte knyttet opp mot de erfaringene som en delegasjon fra Kirkenes Verdensråd gjorde under et besøk i Irak i januar. Jesu kompromissløse kjærlighetsbudskap gir også oss i dag en forpliktelse til å arbeide til beste for alle mennesker, særlig de som lever i land hvor grunnleggende menneskerettigheter brytes systematisk.

Kirkene i Irak har bedt om at deres bekymring for fortsatte sanksjoner meldes til landenes regjeringer. Den norske regjeringens vilje til å se nærmere på effektene av sanksjonene er et betimelig svar på dette. Kirkene i Irak og i det globale kirkefellesskapet stiller seg likeledes negative til påstanden om at militær aggresjon er den riktige strategien for å demokratisere det irakiske regimet. Ytre press for å felle et regime som møter vanry internasjonalt, må sammenfalle med et tilsvarende sterkt indre press fra en opposisjon som deler grunnleggende felles mål. I Iraks tilfelle kan det synes som om det ytre presset ikke har bidratt til å undergrave maktbasisen til den sittende regjering. Videre tyder alt på at sanksjonene i liten grad har rammet den politiske og økonomiske makteliten.

I uttalelsen "humanitær intervensjon" fra 1993 heter det: *"Den ekte vilje, også fra norsk side, til å intervenere ved å bruke militær makt, reiser en rekke spørsmål av politisk, militær, juridisk og etisk karakter."* Mellomkirkelig Råd understreker at det ikke er et pasifistisk syn som ligger til grunn for at vi nå ber om at andre virkemidler enn dagens sanksjonsordninger og militær aggresjon vurderes - av hensyn til den irakiske befolkningen. Vår sterkt kritiske holdning til den irakiske regjeringens provokasjoner overfor det internasjonale samfunn og FN-tjenestemenn forsterkes når vi mottar informasjon fra delegasjonen fra Kirkenes Verdensråd om regimets behandling av sin egen befolkning.

Kriteriene for sanksjoner - anvendt på Irak:

Alternativ til krigføring: Sanksjoner må bli sett på som en bredere fredsskapende strategi. Inntrykket fra Irak er at sanksjonene har vært med på å hardne fronter. Nasjonen synes å stå mer samlet bak regimet nå enn kanskje noen gang siden sanksjonene ble innført. Den intellektuelle boikotten forhindrer samtidig intellektuelle og opinionsledere fra å motta alternative impulser fra internasjonale medier, tidsskrifter og vitenskapelige arbeidere.

Klart og begrenset formål: Det er klare uenigheter mellom medlemmer av Sikkerhetsrådet om hensikten med sanksjonene. Uten en klar målsetting er det umulig å vurdere når sanksjonene skal oppheves. USAs utenriksminister har for eksempel kommet med uttalelser om at den endelige hensikt ikke er å kontrollere Iraks våpenmakt, men å fjerne Saddam Hussein. Andre nasjoner har imidlertid uttrykt at de holder fast på hovedmålene: Fjerne Iraks masseutryddelsesvåpen og gi kompensasjon til Kuwait. De gir uttrykk for at Irak faktisk har oppfylt de fleste av disse betingelsene.

Proporsjonalitet: Den skåden som kan forventes må sees i sammenheng med de målsettinger som man setter seg. Det må tas forholdsregler for å begrense lidelsene til de som blir rammet av sanksjonene, og som ikke har mulighet til å endre landets politikk. Lidelsene som er påført sivilbefolkningen i Irak, er enorme. Det er vanskelig å se at disse står i forsvarlig sammenheng med hva som er oppnådd gjennom sanksjonene.

Humanitære hensyn: Sanksjonene må rettes så presist som mulig mot de ansvarlige myndighetene, og humanitær assistanse må bli stilt til rådighet. Mat, vann og medisiner må være tilgjengelig for hele befolkningen. Forverringen av den humanitære situasjonen i Irak har pågått de siste sju årene. Lønningenes verdi i 1998 er bare en tusendel i forhold til 1990, og arbeidsledigheten er enorm. Sikkerhetsrådet vedtok i desember 1996 en resolusjon som tillot Irak å selge olje for 2 milliarder dollar hvert halvår, og å kjøpe humanitær assistanse for 1,3 milliarder av disse. Måten denne ordningen er håndhevet på, sikrer imidlertid ikke akseptable levekår. FNs generalsekretær har i sin rapport 30. januar foreslått en fordobling av disse halvårige kvotene. Dette er en forbedring, men langt fra nok. Norge og andre giverland må dessuten fortsette å yte betydelige beløp til FN og frivillige organisasjoner som arbeider med de mest utsatte gruppene.

Åpen kommunikasjon: FN som setter i verk sanksjonene bør ha en åpen kommunikasjon med både regjering og representanter for det sivile samfunn for å unngå faren for å framkalle holdninger av forlatthet og isolasjon, og som kan forsterke konflikten. FN-organisasjonene og myndighetene i Irak blir ikke holdt orientert om de vurderingene sanksjonskomiteen har i forhold til godkjenninger eller ikke godkjenninger av kontrakter.

Mellomkirkelig Råd understreker til slutt at regimet i Baghdad må bære hovedansvaret for folkets lidelser og manglende mulighet til å sikre grunnleggende menneskerettigheter. Det internasjonale samfunnet har imidlertid delansvar gjennom et sanksjonsregime som ikke oppfyller minimumskriterier for etisk forsvarlig gjennomføring. Det internasjonale samfunn, Norge inkludert, er dermed medansvarlig for at store grupper av sivile i Irak fratras retten til liv, mat og helse. Et norsk initiativ for å endre det nåværende sanksjonsregimet mot Irak er derfor av stor betydning.

**PROTOKOLL FOR MELLOMKIRKELIG RÅDS
MØTE
KIRKENS HUS ONSDAG 27 OG TORSDAG 28
MAI**

Tilstede: Sigrun Møgedal (Oslo), Per Oskar Kjølaas (Nord-Hålogaland), Kari Flornes (Bjergvin), Hans Einar Hem (Tunsberg), Ola Hunsager (Stavanger), Berit Lånke (Nidaros), Ola Tjørhom (Kirkemøtet, torsdag), Atle Sommerfeldt (KN), Anne Louise Tveter (KV Sentralkomite), Trond Bakkevig (KV Sentralkomite, torsdag), Finn Wagle (KEK), Gunnar Heiene (KISP), Kjell Nordstokke (NØM) torsdag, Turid Karlsen Seim (NTN).

Fravær: Sigurd Osberg (Bispemøtet), Nils Tore Andersen (Kirkerådet), Kari Skavoll (Hamar), Halvard Botnen (Sør-Hålogaland), Olaug Vedvik Torset (Agder) Heid Myrene (Møre), Marit Torp (Borg), Even Fougner (NØR)

Fra sekretariatet: Erling Pettersen, Gerd Karin Røsæg, Øivind Tobiassen (under sak 19 og 20) Stig Utne, Hans Morten Haugen, Vebjørn Horsfjord, Gunnar Westermoen, Cecilie Jørgensen Strømmen, Estrid Hessellund, Roald- Einar Ottersen

Møtet ble innledet med andakt i kapellet ved Kari Flornes

Derpå var det en samtale med biskop Marcos i Shoubra El-Khema, rev. fr. Bishoy EL-Anthony og Ms. Lolita Naim Riad fra Egypt. Biskopen takket for invitasjonen og sa den betød meget for dem, og fortalte så om situasjonen for den koptiske kirken i Egypt. Dette ble innledningen til en interessant og tankevekkende samtale om kristnes og kristendommens plass i Egypt og i Midtøsten generelt.

Saksliste:

MKR 16/98: PROTOKOLLER

a Protokoll fra MKR-møte 2 og 3 februar

Vedtak: Protokollen godkjennes

b. Protokoll fra MKR/AU møte 20 mars 1998

c. Protokoll fra samtalen mellom MKR/AU og Den evangelisk lutherske frikirke om nasjonalkomite for LVF i Norge

Vedtak: Protokollene tas til etterretning

MKR 17/98 REFERATSAKER

a. Referat fra møte i SMM 26 jan. 1998

b. Referat fra møte i NKR 28 jan 1998

c. Protokoll fra møte i NØM 30. november 1997

Det ble gjort oppmerksom på at det foreligger noen feil i den protokollen som var utsendt med sakspapirene.

MKR noterte at det arbeides videre med å konkretisere samarbeidet med NKR

d. Utdrag fra NØM-protokoll 19-20 mars 1998.

Sak 4: Samtale NØM-SMM

Som rådets kommentar ble det anført at SMM-samarbeidet ikke i tilstrekkelig grad har utfordret misjonsorganisasjonene på ekklesiologiske problemstillinger. Dette gjelder både misjonsorganisasjonenes relasjon til Den norske kirke her hjemme og til kirkene ute. SMM-samarbeidet er ikke bare et praktisk samarbeid, men også ment å utfordre begge parter teologisk.

e. Protokoll fra møte i KISP 23-24 april 1998

Det ble uttrykt beundring for og glede over det omfattende arbeid som KISP driver. At noen i kirken har kompetanse på alle disse områdene er av stor betydning for kirken.

f. Protokoll fra møte i prosjektkomiteen for KUI 19. mars 1998

g. Protokoll fra møte i Teologisk nemnd 17-18. april 1998

Det ble understreket at MKR's ansvar for oppfølgingen av Porvoo-avtalen og avtalen med Metodistkirken i større grad bør komme til uttrykk ved at saker regelmessig får plass på MKRs saksliste og behandles som saker og ikke bare rapporter.

h. 18 mnds. rapport fra Kontaktgruppa mellom Mellomkirkelig råd Islamsk råd

Det ble uttrykt at bekymringen fra Kontaktgruppa uttrykt overfor KRL-faget bør reflekteres i Den norske kirkes holdning til faget. Det ble svart at dette har blitt gjort i mange forskjellige sammenhenger.

Vedtak: Protokollene og referatene tas til orientering.

MKR 18/98 Årsmelding for De sentralkirkelig råd 1997

En rekke kommentarer ble gitt og disse ble nedtegnet av sekretariatet for bearbeiding.

Vedtak:

1. MKR ønsker at rådets arbeid i forhold til det mandatet som er gitt av Kirkemøtet tydeliggjøres ytterligere i den innledende helhetsvurdering, og at

dynamikken i rådernes arbeidsdeling i større grad løftes fram, både når det gjelder sterke og svake sider.

2. Mellomkirkelig råd vedtar årsmeldingen for De sentralkirkelige råds virksomhet for 1997 med de merknader som kom fram på møtet.

MKR 19/98 REGNSKAP FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD OG DIVERSE MRK -REGNSKAPER.

- a. De sentralkirkelige råds fellesregnskap
- b. Den norske kirkes menneskerettighetsmidler.
- c. Eksterne midler.
- d. Fond for økumenisk innsats, Alfred Berg fondet.
- e. Balanse
- f. Bevilgninger videresendt.

Vedtak:

1. MRK noterer med glede at det ikke er underskudd på regnskapet for Rådet når det gjelder de sentralkirkelige råds fellesregnskap. Regnskapet tas til orientering.

2. Mellomkirkelig råd godkjenner regnskapene for egne midler for 1997.

MKR 20/98 ÅRSRAPPORT OG REGNSKAP FOR KUI 1997

Fra KN ble det uttrykt glede og takk over det gode samarbeidet mellom KUI og KN, ikke minst i forbindelse med KN-jubileet i fjor. Rådet ga også uttrykk for anerkjennelse til hvordan KUI når fram til brede grupper og leverer ressursmateriale av høy kvalitet.

Vedtak: Mellomkirkelig råd vil anerkjenne KUI for et godt utført arbeid i 1997. Rådet godkjenner KUIs regnskap for 1997.

MKR 21/98 FELLESE PÅSKEFEIRING FRA 2001

Turid Karlsen Seim redegjorde for saken i tillegg til saksframlegget fra Oskar Skarsaune. I samtalen kom det klart fram at Den norske kirke bør gå inn for forslaget om felles fastlegging av påskefeiringen. Saken er imidlertid av større internasjonal enn nasjonal betydning. MKR mener det vil være riktig at saken framlegges for Kirkemøtet, gitt den symboleffekten den har når det gjelder arbeidet for tilnærming mellom kirkene og for å finne synlige uttrykk for enhet. En kirkemøtebehandling vil også innebære en markering og kommunikasjon utad om påskehøytidens begrunnelse og betydning for kristenheten. Det er også et ønske at Dnk er pådriver for denne saken i LVF for å skape oppslutning blant de store lutherske kirkene.

Vedtak: MKR støtter de fremlagte anbefalingene fra møtet i Aleppo til fastlegging av felles påskefeiring fra og med år 2001. MKR foreslår for KR at saken fremmes med positiv anbefaling for Kirkemøtet 1998.

MKR 22/98 MKR SIN MIDTØSTEN-STRATEGI OG POLITIKK

Rapporter fra flere Midtøstenreiser dannet sammen med saksframlegget bakgrunnen for samtalen i Rådet.

Momenter fra samtalen:

- Målet med strategien må være å støtte kirkens nærvær og vitnesbyrd i sin konfliktfylte virkelighet. Dessuten er det viktig å bidra til at det lokale økumeniske arbeid i Midtøsten styrkes.
- Opplegget i Tunsberg hvor bispedømmet på vegne av Den norske kirke har kontakt med den koptiske kirke og det har blitt knyttet konkrete menighetskontakter, ble fremhevet som en hensiktsmessig og god måte å organisere kontakten med kirker i Midtøsten på. Imidlertid er utveksling komplisert og krevende, ikke minst når det gjelder økonomi. Det er viktig at slike relasjoner ikke bare blir et skippertak for noen år, men en fast forbindelse.
- Andre relasjoner Norge og Den norske kirke har til Midtøsten ble også trukket fram: Det ble minnet om at mange nordmenn har tjenestegjort i Unifil i Libanon. Mange har fått sterke inntrykk fra det oppholdet og også knyttet viktige kontakter. Dette gjelder også feltprestkorpset. Kan disses erfaringer brukes som en ressurs for kirken?
- Det bør vurderes om det er mulig å opprette kontakt med dem som arrangerer såkalte "kristenreiser" til Israel for å få dem til å trekke inn også andre aspekter i sine reisekonsepter. Kanskje er det nødvendig å bidra med alternative reiser og turer til Israel.
- Hovedvekten i Dnks strategi må ligge i å støtte og styrke lokalt kristent nærvær og lokale økumeniske tiltak. I tillegg å utvikle et aktivt nettverk for gjensidig læring og for å vise at Dnk har menneskerettigheter for kristne minoriteter under oppsikt.
- Det er nødvendig at MKR viser en særskilt årvåkenhet overfor det kristne palestinske nærvær i Jerusalem. Det er dessverre mange tegn som tyder på at Israel sikter mot å gjøre Jerusalem til en jødisk by, og at den palestinske befolkningen på ulike måter forsøkes presset til å forlate byen. Derfor vil det være nødvendig for MKR å være aktiv og tydelig når det gjelder den politiske utviklingen i Jerusalem. Viktig blir det derfor å bidra til å sikre landområdet på Oljeberget, som nå forvaltes av LVF, med sikte på et langsiktig kristent, økumenisk, internasjonalt og palestinsk nærvær.

Vedtak: Mellomkirkelig råd ber sekretariatet arbeide fram et forslag til en Midtøsten strategi for Den norske kirke på bakgrunn av saksframlegget og de momenter og prioriteringer som framkom i drøftelsen.

MKR 23/98 REVISJON AV MKRS ØSTEUROPA-STRATEGI OG POLITIKK

Saken går ut. Ny sak:

AUGUSTA VICTORIA SYKEHUSET I JERUSALEM

Rådet ble orientert om følgende:

Sykehuset omfatter også et stort landområde i Jerusalem, og spørsmålet om dette landområdet er vel så sentralt som selve sykehusdriften. Sykehuset var tidligere eid av en tysk stiftelse, men er nå overdratt til LVF. Stiftelsen er imidlertid fortsatt en viktig støtte og aktør når det gjelder sykehusets framtid.

Inntil Osloprosessen var det mulig å finne den nødvendige støtte fra utlandet til driften av sykehuset. UNHCR hadde også midler til å kunne betale for pasientene. Nå har dette blitt meget vanskeligere. Sykehuset har derfor etterhvert fått et akkumulert underskudd på nær 10 mill dollar.

Det er søkt politiske kontakter i Norge for å finne finansiell støtte. Forutsetningen for en eventuell slik støtte er at av støtten kun er med på å trygge landområdene og ikke forstås som en støtte til hverken den tyske stiftelsen eller LVF. En måte å gjøre det på er at norske organisasjoner som er opptatt av å sikre at landet utnyttes til kristne, økumeniske, internasjonale og palestinske formål og ikke konfiskeres, danner en stiftelse som igjen går inn i den tyske stiftelsen. De vil på denne måten kunne få en avgjørende innflytelse på framtidig bruk og utvikling av eiendommen i Jerusalem. Det er i denne forbindelse ønskelig at MKR deltar sammen med andre norske kirkelige organisasjoner i etableringen av en slik stiftelse. Andre interesserte organisasjoner som allerede har klarert sin deltakelse er Bymisjonen, Kirkens Nødhjelp, og Stiftelsen Betanien (Metodistkirken). Konkret betyr dette at MKR må bevilge kr. 10 000 for å delta i opprettelsen av Stiftelsen Oljeberget.

Vedtak

- 1. MKR gir gen.sekr. fullmakt til å ferdigforhandle de endelige vedtekter for Stiftelsen Oljeberget og til å slutte seg til som medlem.. Rådet ber om å bli holdt løpende orientert om alle sider ved engasjementet rundt AVH*
- 2. Forutsetningen for at Mellomkirkelig råd skal tiltre stiftelsen er at Rådet ikke forpliktes økonomisk utover et tilskudd til stiftelsens grunnkapital.*
- 3. MKR bevilger kr 10 000 fra Fondet for økumenisk innsats som Rådets tilskudd til grunnkapitalen for Stiftelsen Oljeberget.*

MKR 24/98 ORGANISASJONSGJENNOMGANG FOR DE SENTRALKIRKELIGE RÅD.

Samtalen i Rådet viste at det er enighet om følgende:

-Underdirektørens notat avspeiler at det ennå gjenstår arbeid med å etablere god og naturlig faglig samhandling innad i sekretariatet i De sentralkirkelige

råd. Det ble samtidig uttrykt tilfredshet med at arbeidet med å bedre relasjoner og funksjon nå er i god gjenge, og slått fast som MKRs forståelse at det er den daglige ledelsens oppgave å få til en bedre samhandling om det faglige arbeidet innenfor den gjeldende struktur.

- Underdirektørens notat er - etter MKRs oppfatning - ikke egnet som underlagsdokument for en utredning om rådernes forhold til hverandre og til Kirkemøtet, fordi det først og fremst tar utgangspunkt i sekretariatets interne problemstillinger. Notatet har flere alvorlige mangler når det gjelder rådernes forhold til hverandre og til Kirkemøtet. Det viktigste er manglende redegjørelser for hvorfor den eksisterende struktur ble valgt i 1991-92, og hva som var både MKRs og KRs utgangspunkt og forståelse ved sammenslåingen. De vurderingene som ble gjort i rådene og i Kirkemøtet ved forarbeidet til den nye kirkeloven når det gjaldt kirkens frihet til å organisere seg selv innenfor den nye kirkelovens ramme, der en forutsatte en opprettholdelse av likestilte råd med Kirkerådet som det organet som forvaltet statlige overføringer og forberedte saker for Kirkemøtet, burde også vært trukket inn.

- MKR noterte også at Kirkerådets stat/kirke kommisjon er gitt i mandat å vurdere hvordan de kirkelige reformer som er iverksatt som følge av endringene i Kirkeloven i 1984 og 1996, fungerer. Dette vil også omfatte den måten Kirkemøtet har valgt å ivareta sine oppgaver på gjennom rådsstrukturen.

- Rådet ser for egen del behov for å foreta en gjennomgang på septembermøtet (i siste møte i perioden) av hvordan MKR har ivaretatt det økumeniske og internasjonale mandatet som Kirkemøtet har gitt. Denne gjennomgang bør bli et slags "testamente" til det nye MKR. Rådet forutsetter at noen MKR - medlemmer selv tar ansvar for å utarbeide et saksframlegg som grunnlag for en slik egenvurdering. MKR oppfatter den situasjonsanalysen og de problemstillingene som skisseres i MKR lederens notat "innspill til høyttenkning.." å gi en god ramme som utgangspunkt for dette arbeidet.

Vedtak:

1. MKR konstaterer med tilfredshet at arbeidet med faglig samhandling innad i sekretariatet går framover. Samtidig erkjenner Rådet nødvendigheten av intensiverende anstrengelser på dette feltet, og ser gjennomføringen av dette som sekretariatets ansvar. Dersom sekretariatet vurderer det slik at det innenfor den nåværende råds-struktur er behov for reorganisering av sekretariatet for å rette opp uklarheter i ansvars- og oppgavefordeling, ber MKR om at det legges fram et sakssvarende forslag.

2. MKR uttrykker skepsis til de koblinger som gjøres i underdirektørens saksfremlegg mellom den interne mangelfulle samhandling i sekretariatet og problemer når det gjelder rådernes forhold til hverandre, og stiller seg spørrende til at hovedårsaken til de problemene sekretariatet opplever er av strukturell art, knyttet til rådene som faglig likestilte organ. Rådet mener det vil være ønskelig med en oppsummering av erfaringene med hvordan rådene som

Kirkemøtets valgte organ med hvert sitt mandat har fungert i forhold til hverandre innenfor gjeldende struktur. En slik prosess må imidlertid ha rotfeste i de valgte organer og ikke i sekretariatet. En arbeidsgruppe der alle rådene er representert bør sammen med de sentralkirkelige råds arbeidsutvalg og lederforum kunne ta ansvar for et slikt arbeid.

3. MKR understreker at Kirkeloven - siden 1984 og gjennom revisjonen av 1996 - fortsatt gir Kirkemøtet mulighet til å organisere de sentralkirkelige råd som tre likestilte faglige råd med Kirkerådet som ansvarlig i forhold til departementet for administrasjon og økonomi på vegne av alle tre rådene. Dette var en premiss som lå til grunn da rådene og Kirkemøtet behandlet saken, og det ble uttrykkelig understreket at loven ikke skulle gå i detalj på dette punkt, for å understreke Kirkens kompetanse til å organisere seg selv. MKR mener derfor det ikke er saklig grunn for å bruke kirkeloven som et hovedargument for endring i denne omgang. Det må være ønsket om å finne de mest hensiktsmessige strukturene for hva som tjener kirken og hva som tjener kirkens økumeniske og internasjonale oppgaver som må være styrende for hvordan kirken velger å organisere seg.

4. MKR oppnevner Hans Erik Hem, Berit Lånke og Per Oskar Kjølaas til å danne et arbeidsutvalg som i samarbeid med MKR/AU lager et saksdokument til Rådets møte i september om hvordan MKR i perioden har ivaretatt det økonomiske og internasjonale mandat og hvordan den nåværende struktur har tjent dette formålet .

5. MKR oppnevner Hans Einar Hem til å representere Rådet i den arbeidsgruppen som nå nedsettes på vegne av de tre rådene for å vurdere de erfaringene som er gjort med rådenes forhold til hverandre og til Kirkemøtet, og komme med forslag til de sentralkirkelige råds ledergruppe for hvordan det bør arbeides videre med denne saken.

MKR 25/98 RAPPORTEN FRA KIRKEASYLUTVALGET.

I ordsiftet om rapporten kom det klart til uttrykk at rådet verdsatte meget høyt at kirkeasylutvalget har maktet å legge fram en konsensusrapport. Enigheten har kostet mye arbeid og krevd stor klokskap av utvalgsmedlemmene. Som helhet fikk dokumentet også mye positiv omtale. Det er overkommelig, forståelig, og vil være til hjelp for menighetene.

Kirkeasylene er kommet for å bli, ble det understreket. Dette er også en forutsetning for rapporten. Derfor er det nødvendig å reflektere videre omkring hva hellig-rom-tenkningen innebærer ikke minst knyttet til den kirkelige vigselspraksis og tenkning, og også arbeide videre med sammenhengen mellom hellighet og barmhjertighet. Behovet for å gjøre klarere skillet mellom det å kunne søke tilflukt og det å finne løsning, ble også trukket fram.

I samtalen ble det klart at et samlet råd ønsket å stille seg bak rapporten som helhet. Både implisitt og eksplisitt er det uttrykt at rapporten er et kompromiss, og ingen kan da forvente å være enig i alt. At MKR stiller seg bak rapporten betyr heller ikke at man ikke vil eller ikke ser betydningen av å arbeide videre med mer prinsipielle spørsmål knyttet til kirkeasylet.

Mellomkirkelig råd ønsket likevel noen endringer i formuleringene av veiledningspunktene i det heftet som MKR ønsker å sende ut som sitt. Disse endringene gjøres i full forståelse med kirkeasylutvalget.

3.1 (setning strykes)

I andre avsnitt i pkt. 3.1. skal følgende setninger strykes: “ Løsningen på dette menneskes problem ligger alltid utenfor kirkerommet. Det er disse løsningene menigheten må hjelpe vedkommende til å se og våge å møte.”

3.2 Kirkelig ansvarsfordeling (nytt punkt)

Kirkeasylet er primært menighetens ansvar. Et kirkeasyl skal alltid øyeblikkelig meldes til biskop/bispedømmeråd. På bispedømmekontoret vil det oftest være diakonikonsulenten som er kontaktperson når det gjelder praktiske forhold.

I tilfeller hvor et er behov for landinformasjon eller kjennskap til spesielle grupper, kan Mellomkirkelig råd eller misjons- og bistandsorganisasjoner være til hjelp.

3.3 Forholdet til hjelpere og støttegrupper (erstatter 3.2)

Ulike frivillige støttegrupper i lokalmiljøet har vært til stor hjelp i den praktiske tilrettelegging. Uten deres innsats ville det i mange tilfeller vært umulig å ha mennesker i kirkeasyl. Men av og til dukker det opp hjelpere som vil overta hele saken eller som får asylanten til å føle seg overvåket eller umyndiggjort.

Vi har opplevd at enkelte støttegrupper har drevet mer eller mindre aktiv kirkeasylformidling. Dette omfatter alt fra å kartlegge villige menigheter til å frakte asyланter fra sted til sted for å finne en asylkirke. Kirkens ansvar består i å gi omsorg til dem som oppsøker den. Det er samtidig viktig å være seg bevisst at man tar på seg et praktisk ansvar. Dette ansvaret bør ikke overlates til grupper som ikke har basis i de enkelte menigheter på en slik måte at menighetens troverdighet svekkes.

Det er mange hensyn å ta når et kirkeasyl skal legges praktisk til rette. Det er naturlig at menigheten søker støtte i lokalmiljøet for å klare dette. Da er det viktig at menigheten gjør det klart overfor alle hjelpere hva asylanten skal ha hjelp med, og hvordan dette skal legges til rette.

3.4 Hvor gjelder kirkefreden? (erstatter 3.3)

Det som gir kirkehuset karakter av hellig sted er selve kirkerommet hvor gudstjeneste feires. Men hele kirkehuset er å forstå som kirke, slik det også forutsettes i Den norske kirkes godkjenningsordning for kirker.

Myndighetene har lagt vekt på å respektere kirkefreden. Det område hvor

kirkeasylantene har vært omfattet av kirkefreden, er aldri blitt rettslig definert eller prøvet. Men myndighetene har i sin praksis betraktet hele kirkehuset som omfattet av kirkefreden. Det er imidlertid ikke i samsvar med kirkeasylets nødvergekarakter å innrede rom for mer eller mindre permanent tilbud til kirkeasylanter innenfor kirkehuset. Kirkeasyl er en unntakstilstand og slike «hybeletableringer» vil lett bidra til å forlenge kirkeasyl unødig.

De øvrige punktenes beholdes slik de står . (Bare endret nummerering)

Vedtak:

1. Mellomkirkelig råd er glad for rapporten «Kirkeasyl erfaringer - dilemmaer og veien videre» og takker kirkeasylutvalget for arbeidet. Rådet er svært tilfreds med at rapporten er enstemmig.

2. Mellomkirkelig råd vil - i forståelse med utvalget - videreformidle rapporten til menighetene i Den norske kirke med enkelte presiseringer og mindre endringer i kapittel 3.

Sekretariatet bes utarbeide momenter til samtale på grunnlag av utvalgets rapport og samtalen i Rådet. Disse momentene sendes ut til menighetene sammen med rapporten.

3. Mellomkirkelig råd ber Norges kristne råd om å sende ut tilsvarende henvendelse til sine medlemskirker.

4. I forbindelse med TNs arbeid med teologiske problemstillinger i pilegrimsarbeidet ber Mellomkirkelig råd om at det arbeides videre med forståelsen av «det hellige sted» og med henblikk på kirkeasylet.

MKR 26/98 Rapporter

Rapport nr 5/98 og 13/98 fra konstituerende møte i Sentralkomiteen i KEK
Rapport nr 6/98 fra delegasjonsreiser til Den koptisk ortodokse kirken i Egypt fra Tunsberg bispedømme, økumenisk utvalg.

Rapport 7/98 fra kirkerettslig konsultasjon i London angående oppfølging av Porvoo-avtalen.

Rapport 9/98 fra Leadership and training workshop Maputo, Norden - Focsa Mosambik

Rapport 10/98 fra eksekutivkomitemøte i KV

Rapport 12/98 fra kirkelederkonsultasjon innenfor Porvoo-fellesskapet.

Rapport 14/98 fra møte i KV om gjeldsletteforberedelsene til generalforsamlingen i Harare.

Rapport 15/98 Oppsummerende refleksjoner for arbeidet i styret for Faith and Order 1991-98 fra Turid Karlsen Seim.

Samlevedtak: MRK takker for rapportene og tar dem til orientering. Det er viktig og ønskelig at spesielt de større orienterende rapportene blir gjort tilgjengelig for personer som skal inn i det internasjonale arbeidet.

MKR 27/98 Oppnevninger

a Mellomkirkelig råds forslag til to personer som får delta i FNs 52 generalforsamling høsten 1998.

Vedtak: MKR/AU får ansvar for å utpeke de to personene på møte før sommeren.

b Til NEKSA:

Vedtak: MKR nominerer Roald- Einar Ottersen som styremedlem og Øyvind Monstad, Karin Schultz og Jan Edvard Næss som varamedlemmer i NEKSA.

MKR 28/98 ORIENTERINGSSAKER

a. Oslo -konferansen

b. Forholdet til Leuenbergfelleskapet.

Turid Karlsen Seim orienterte om drøftelsene mellom Leuenbergfelleskapet og Den norske kirke. Samtalene hadde blitt ført i en positiv ånd, og bidratt til avklaring for delegasjonen. Samtalen bekreftet at der er grunnlag for underskrivning, men at det også bør lages en signaturforklaring til en eventuell signaturforklaring. Alt dette planlegges ferdiggjort på høstens Teologisk nemnd møte til høsten, slik at saken kan ferdigbehandles på Kirkemøtet høsten 1999.

I samtalen ble det uttrykt stor tilfredshet og støtte til Teologisk nemnd sin behandling av saken.

Vedtak:

1. MKR stiller seg fullt og helt bak TNs behandling av forholdet til Leuenbergfelleskapet.

2. MKR konstaterer at saken kan ikke behandles på Kirkemøtet 1998

3. Det er ønskelig med en nordisk konsultasjon om forholdet til Leuenbergfelleskapet.

c. KV- jubileet. Gen.sekr. orienterte om forslag til markering ved gudstjenesten 20 sept.

Vedtak: Per Voksø reiser til Amsterdam som Den norske kirkes representant til feiringen 20 september.

d. Jubileum 2000

e. Kirkemøtesak.

Kirkerådsdirektøren orienterte om forberedelsen av 2 kirkemøtesaker under overskriften «Hva er da et menneske?» om a) eutanasi og om b) 50-års markeringen av menneskerettighetserklæringen.

Protokoll fra møte i Mellomkirkelig råd for Den norske kirke

8.-9. september 1998 i Oslo

Til stede: Sigrun Møgedal, Nils-Tore Andersen, Trond Bakkevig, Kari Flornes, Even Fougner, Eiliv Grue (kun 9.sept.), Gunnar Heiene, Hans Einar Hem, Ola Hunsager, Per Oskar Kjølaas, Kjell Nordstokke, Turid Karlsen Seim, Kari Ø Skavoll, Atle Sommerfeldt (kun 8.sept), Ola Tjørhom, Olga Vedvik Torset, Anne Marit Tronvik (kun 9.sept.), Anne Tveter

Meldt forfall: Halvar Botnen, Berit Lånke, Hild Myrene, Sigurd Osberg, Marit Torp, Finn Wagle

Fra sekretariatet: Stig Utnem, Stine Bjertnes, Hans Morten Haugen, Estrid Hessellund, Vebjørn Horsfjord (siv.arb.), Ørnulf Steen, Erling Pettersen (kun 8.sept.), May I Andersen (sak MKR 32/98c), Astrid Nesje (sak MKR 32/98c), Tone Thorp (sak MKR 32/98c)

Møtet ble åpnet med andakt ledet av Anne Tveter i kapellet i Kirkens Hus.

Sak MKR 29/98 PROTOKOLLER

a. Protokoll fra møtet i Mellomkirkelig råd 27. og 28. mai 1998

Vedtak: *Protokollen godkjennes*

Sak MKR 30/98 REFERATSAKER

a. NØM-protokoll

Vedtak:

- 1) *Mellomkirkelig råd tar vedtaket i NØM (Sak NØM 6/98) om Norges Kristne Råds deltakelse i nemda til etterretning. NØMs forslag diskuteres med Norges Kristne Råd før endelig vedtak.*

- 2) Med hensyn til sak NØM 4/98 vil Mellomkirkelig råd gi uttrykk for glede over at det nå er etablert formell kontakt mellom Samarbeidsråd for menighet og misjon og misjonsorganisasjonene på den ene siden og Mellomkirkelig råd og Nemd for økumenisk samarbeid og misjon på den annen side. På bakgrunn av den uenighet om den økumeniske bevegelse som har eksistert mellom misjonsorganisasjonene og Mellomkirkelig råd er det gledelig at en nå har funnet sammen i et konstruktivt samarbeid.
- 3) Protokollen fra møtet i Nemd for økumenisk samarbeid og misjon 19. og 20.mars 1998 tas til orientering.

b. Møte med Islamsk råd

Vedtak: *Referatet fra møtet tas til orientering.*

c. KUI

Vedtak: *Referatet tas til orientering.*

d. NKR-styremøte

Vedtak: *Referatet tas til orientering.*

e. SMM

Vedtak: *Referatet tas til orientering.*

f. Oslo-konferansen

Generalsekretæren ga en kortfattet orientering om Oslokonferansen for religions- og livssynsfrihet. Man oppfattet gjennomføringen av konferansen som vellykket.

Rådet uttrykte stor tilfredshet med det gode resultatet av konferansen som blant annet Osloerklæringen om religions- og livssynsfrihet vitner om. Rådet uttrykte anerkjennelse til konferansens sekretariat som under ledelse av MKRs generalsekretær sikret en dyktig og faglig kvalifisert planlegging og gjennomføring av konferansen. Rådet bekreftet samtidig riktigheten av de ressursmessige prioriteringer som ble gjort for å kunne avvikle et så stort arrangement.

Vedtak:

- 1) Mellomkirkelig råd takker sekretariatet ved generalsekretæren for arbeidet som ble lagt ned i Oslokonferansen om religions- og livssynsfrihet. Rådet vil også rette en

takk til Oslo biskop Gunnar Stålsett for den tjeneste han utførte som en av konferansens presidenter.

- 2) Rådet gleder seg over Oslo-initiativet og vil bidra til at Den norske kirke på ulike måter blir en aktiv deltaker i Oslo-koalisjonens arbeid med å styrke religions- og livssynsfriheten*

g. LVFs rådsmøte

Sigrun Møgedal ga en kort orientering fra møtet. I tilknytning til saken tok hun opp den senere tids utvikling når det gjelder Felleserklæringen om rettferdiggjørelseslæren. Rådet ble gjort kjent med det svaret Møgedal har sendt som medlem av LVFs eksekutivkomité.

Rådet diskuterte om det ville være naturlig med en uttalelse fra Den norske kirke om Felleserklæringen nå, men kom til at en slik uttalelse unødig ville forstyrre en samstemt luthersk reaksjon på den katolske kirkes uttalelser om saken.

Vedtak: *Rapportene fra møtet tas til orientering.*

h. NØRs årsmøte

Vedtak: *Referatet tas til orientering.*

i. Eksekutivkomité i Leuenberg Kirkefelleskap

Vedtak:

- 1) Mellomkirkelig råd takker Andreas Aarflot, Turid Karlsen Seim, Helge Kvanvik og Oskar Skarsaune for deltakelsen i det viktige samtalemøtet mellom Den norske kirke og Eksekutivkomiteen i Leuenberg Kirkefelleskap.*
- 2) Mellomkirkelig råd har merket seg de tre innholdsrike og informative rapportene fra samtalen, og gir sin tilslutning til den framdriftsplanen som er foreslått fra TNs side.*
- 3) Mellomkirkelig råd ser fram til å få TNs forslag til signaturforklaring på et senere tidspunkt.*
- 4) Protokollen fra møtet tas til orientering.*

j. KV-jubileet

Vedtak:

- 1) Informasjonen om prosessen fram mot KV's generalforsamling tas til orientering.*
- 2) Mellomkirkelig råd ber om at Kirkemøtets komité F blir orientert om generalforsamlingen og Den norske kirkes forberedelse til KV-jubileet*

Sak MKR 31/98 RAPPORTER

a. Rapport nr. 17/98

Vedtak: *Mellomkirkelig Råd takker Hans Morten Haugen for rapporten fra FNs
Menneskerettighetskommisjons 54. sesjon, og tar rapporten til orientering.*

b. Rapport nr. 18/98

Vedtak: *Mellomkirkelig råd takker Sturla Stålsett for rapporten fra KVs Consultation
on Microdisarmament, og tar rapporten til orientering.*

Sak MKR 32/98 KIRKEMØTESAKER

a. Verdet til mennesket er ukrenkjeleg - arbeid med menneskerettar i Den norsk kyrkja

På bakgrunn av det framlagte saksdokumentet hadde rådet en omfattende samtale om dokumentets innhold og form, og om prosedyre for behandlingen av saken fram mot Kirkemøtet.

Det var enighet om at saksdokumentet var innholdsrikt og tok opp viktige saker. Samtidig var det til dels grunnleggende innvendinger. Disse dreide seg i hovedsak om to forhold: (1) utvalg av saker som behandles og (2) manglende refleksjon om eller referanse til en teologisk begrunnelse for kirkelig engasjement for menneskerettigheter. Dessuten etterlyste man en klarere sammenheng mellom argumentasjonen i dokumentet og de forslag til vedtak som utgjorde konklusjonen.

Rådet fant at det er behov for å skjelne klarere mellom menneskeverd og menneskerettigheter. Mens menneskerettigheter kan behandles med sosialetikkens verktøy, trengs fundamentalteologisk refleksjon omkring menneskets verd. Rådet mente at det var rimelig utfra bakgrunnen til at saken kommer opp i år, 50-årsjubileet for menneskerettighetserklæringen, å spisse dokumentet inn mot menneskerettighetsengasjement. Det er tidligere gjort en del arbeid med den teologiske begrunnelsen for dette, og man anbefalte å trekke dette inn i et bearbeidet saksdokument. Samtidig ble det påpekt at det også er behov for fornyet refleksjon, blant annet knyttet til ekklesiologien.

Ut fra innvendingene som kom mot dokumentet, anbefalte rådet at man utarbeider et nytt og mer fokusert saksdokument på omkring 10 sider der tydeliggjøring, forsterking og aksentuering av Den norske kirkes menneskerettighetsengasjement får stå i fokus.

Rådet mente også at den delen av saken som gjelder de reisende bør få ekstra oppmerksomhet. Temaet kan behandles i et eget dokument og gi en verdig ramme for en markering av menneskerettighetene.

Vedtak:

- 1) *Mellomkirkelig råd ber sekretariatet utarbeide et nytt og mer fokusert saksdokument til Kirkemøtet.*
- 2) *Rådet ber sekretariatet tilrettelegge en egen saksframstilling i tilknytning til dette dokumentet som tar opp de reisendes situasjon og Den norske kirkes forhold til disse.*
- 3) *Rådet ber om at de endelige dokumentene blir framlagt for Arbeidsutvalget.*

b. Felles påskefeiring år 2001

Saksordfører Anne Tveter orienterte med henvisning til det utsendte saksdokumentet om arbeidet innenfor KV for komme til enighet om felles tidspunkt for påskefeiring fra og med 2001. Teologisk Nemd har behandlet KV-dokumentet om saken og anbefaler at Den norske kirke gir sin tilslutning.

Rådet deler TNs oppfatning, men man hadde en samtale om den videre behandlingen av saken i Den norske kirkes strukturer. Et moment er at LVF har ønsket å samordne svarene fra lutherske kirker, men dette trenger ikke forhindre et eget svar fra Den norske kirke direkte til KV. Det ble påpekt at dokumentet man nå uttaler seg om er en intensjonsavtale, og at den derfor i prinsippet ikke krever behandling i Kirkemøtet. Imidlertid var det også enighet om at det kan være tjenlig for forståelsen for økumeniske bestrebelser at et slikt konkret resultat som dette dokumentet representerer får oppmerksomhet på Kirkemøtet.

Vedtak:

1. *Mellomkirkelig råd slutter seg til vurderingen av at det er av stor økumenisk betydning å finne en løsning på spørsmålet om felles tidspunkt for påskefeiring innen kristenheten.*
2. *Rådet gir en positiv vurdering av det forslag til beregningsmåte for tidfesting av påske slik det er foreslått i dokumentet "Towards a Common Date for Easter" fra mars 1997.*
3. *Rådet tilkjenner en villighet til å tilpasse Den norske kirkes liturgiske kalender i overensstemmelse med en økumenisk konsensus om en ny beregningsmåte etter år 2001.*
4. *Rådet oppfordrer til at de praktiske konsekvenser av en eventuell omlegging av beregningsmåten - for kirkens liturgiske liv, såvel som for det sekulære liv - utredes.*
5. *Rådet ber om at saken blir fremmet for Kirkemøtet med forslag om tilsvarende vedtak.*

c. Organisasjonsgjennomgang i de sentralkirkelige råd

Ved starten av samtalen ba rådets leder om noen retningslinjer for sitt arbeid med saken i lederforum. Samtalen i rådet klargjorde at svaret på dette er avhengig av hva utredningen fra arbeidsgruppen inneholder.

Hvis utredningen inneholder en påpekning av nødvendigheten av å intensivere den faglige samhandlingen innad i de sentralkirkelige råd, vil rådet vise til sitt vedtak i sak MKR 24/98 pkt.1 der det heter at man ser «gjennomføringen av dette som sekretariatets ansvar. Dersom sekretariatet vurderer det slik at det innenfor den nåværende rådsstruktur er behov for reorganisering av sekretariatet for å rette opp uklarheter i ansvars- og oppgavefordeling, ber MKR om at det legges fram et sakssvarende forslag.»

En innstilling som reiser spørsmål knyttet til samarbeid og samhandling mellom de valgte råd og mellom rådenes ledere, vil naturlig bety at de nye rådene må få anledning til å drøfte saken snarest mulig, både hver for seg og eventuelt i et fellesmøte som tar sikte på å få til et bedre samarbeid.

Dersom utvalget foreslår endrede statutter for rådene, er det rådets klare oppfatning at endringsforslagene og deres begrunnelse må drøftes i de enkelte råd før noe forslag til statuttendringer fremmes for statuttgivende instans som er Kirkemøtet. Heller ikke noen foreløpig drøfting av slike forslag bør finne sted på årets Kirkemøte. Imidlertid bør Kirkemøtet kunne orienteres om eventuelle forslag som utvalget foreslår, også på dette punkt.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd gir sin tilslutning til videre prosedyre i saken slik det er foreslått i saksutredningen.

d. Representanter til rådmøtet i Norges kristne råd 1999 - 2002

I en kort samtale i rådet ble det fremhevet at nominasjon av representanter er av såpass stor betydning for rådet at man ville ha foretrukket å kunne behandle en liste med navn i rådet.

Vedtak: *Mellomkirkelig råd delegerer til Arbeidsutvalget å ferdigstille denne saken til Kirkemøtet.*

e. Strategidokument for Den norske kirke 1999-2002

Det framlagte utkastet til strategidokument avstedkom en lengre, engasjert samtale i rådet. Sekretariatet ga uttrykk for at dokumentet ennå ikke hadde funnet sin endelige form, og at man var forberedt på å bearbeide dokumentet videre. Rådet følte at adskillige viktige saker ikke var tatt med, og dessuten at formen på dokumentet var lite spennende. Særlig savnet man en del av rådets sentrale arbeidsfelter under kapittel II, "Utfordringer i møte med et nytt årtusen".

Samtalen bragte opp en rekke forslag til nye saksfelter som burde tas inn og forbedringer av den foreliggende teksten. Man diskuterte også den videre saksbehandlingsprosedyren med tanke på at det ikke ville være tid til å innarbeide forslag til endringer før møtet i Kirkerådet.

Vedtak:

- 1) *Mellomkirkelig råd ber sekretariatet utarbeide et notat som refererer samtalene i rådet og de forslagene til endringer og forbedringer til strategidokumentet som kom opp.*
- 2) *Mellomkirkelig råd ber om at rådets forslag blir innarbeidet i strategidokumentet, og at det endelige dokumentet forelegges Arbeidsutvalget for godkjenning.*

Sak MKR 33/98 MKRs MIDTØSTEN-STRATEGI

Rådet uttrykte tilfredshet med at denne saken var så avklart at man nå kan vedta en strategi for denne viktige regionen.

I løpet av samtalen kom det opp noen få forslag til mindre, redaksjonelle endringer i teksten.

Vedtak:

Det framlagte forslaget vedtas som Mellomkirkelig råds midtøstenstrategi med de endringer som kom fram i samtalen i møtet.

Sak MKR 34/98 UTTAELSE OM JERUSALEM

Generalsekretæren orienterte om bakgrunnen for ønsket om en uttalelse fra Mellomkirkelig råd om Jerusalem nå. Han pekte på flere forhold: Gjentakende ønsker fra kristne i Jerusalem om at Den norske kirke engasjerer seg i jersalemspørsmålet, planene som utarbeides i samarbeid med Norges kristne råd om en norsk kirkelederdelegasjon til Jerusalem i 1999 som kan sende et hyrdebrev til norske kristne fra byen, KVs generalforsamling i desember i år hvor jersalemspørsmålet trolig vil komme opp, og den religiøse dimensjon i fredsprosessen som åpenbart er undervurdert og som vil komme opp for fullt i sluttforhandlingene om Jerusalems status.

I samtalen i rådet ble det blant annet lagt vekt på at en uttalelse i denne saken må vektlegge det spesifikt kristne anliggende i forhold til Jerusalem, uten å tape av synet behovet for å åpne byen for alle palestinere.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd vedtar uttalelsen "Jerusalem - en åpen by for alle".

Vedtaket ble gjort mot Trond Bakkevigs avholdende stemme.

Sak MKR 35/98 EVALUERING AV MKRs ARBEID I FIREÅRS-PERIODEN

Rådet gjennomførte en fire timer lang evalueringssesjon under ledelse av Hans Einar Hem. Det ble samtalt og arbeidet i plenum og i mindre grupper.

Gjennom såkalt SOFT-analyse (Strengths, Opportunities, Faults, Threats) kom gruppene fram til en liste hver på tre konkrete råd til det neste Mellomkirkelig råd.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd ber sekretariatet utarbeide en kortfattet rapport fra evalueringssesjonen med hovedvekt på de konkrete rådene som kom fram i samtalene. Rapporten gjøres tilgjengelig for det rådet som velges på høstens Kirkemøte.

Sak MKR 36/98 KUI

a. Revisjon av vedtekter

Daglig leder i KUI, Estrid Hessellund, orienterte om forslagene til endringer i vedtektene, som i hovedsak er av redaksjonell art. På oppfordring fra rådet gjorde hun også kort rede for KUIs nåværende plassering innenfor den sentralkirkelige struktur.

Rådet uttrykte tilfredshet med KUIs tilpasning innenfor strukturene og med dets arbeid. Man var av den oppfatning at det ville være interessant om det kunne avsettes tid i møtene noe oftere til orienteringer om KUIs arbeid. I den forbindelse ble det blant annet uttrykt ønske om at NORADs evaluering av KUI blir gjort kjent for rådet.

Vedtak: *Mellomkirkelig råd vedtar de foreslåtte endringer i vedtektene for Kirkens U-landsinformasjon.*

b. Oppnevning av medlemmer til KUIs prosjektkomité 1999-2002

Estrid Hessellund gjorde kort rede for forslaget til vedtak, og gjorde dessuten spesielt oppmerksom på at ikke alle medlemmer av KUIs prosjektkomité blir oppnevnt av Kirkerådet eller Mellomkirkelig råd. Årsaken til at oppnevningen foretas nå er ønsket om å ha en ny prosjektgruppe operativ fra 1.1.99.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd oppnevner følgende personer til KUIs prosjektkomité 1999-2002:

Raag Rolfsen (etter forslag fra Kirkerådet)

Inger Kjersti Lindvig (etter forslag fra Kirkerådet)

Anne Veiteberg

Mari Wirgenes

Som vararepresentanter oppnevnes:

Steinar Eraker

Vebjørn Horsfjord

Sak MKR 37/98 REVISJON AV ØSTEUROPA-STRATEGI

Rådet diskuterte sitt engasjement i Øst-Europa på bakgrunn av et framlagt forslag til mindre justeringer i MKRs øst-europastrategi. Det var en utbredt oppfatning at det ikke var tilstrekkelig redegjort for alle sider av saken.

Rådet etterlyste en grundigere redegjørelse for hvorfor man ikke har nådd de målene som har vært satt tidligere. Videre er forholdet til Kirkens Nødhjelp av betydning for Mellomkirkelig råds øst-europaengasjement, og man etterlyste en tydeligere avklaring omkring dette samarbeidet. Man ønsket i denne forbindelse også en klarere gjennomtenkning av hvilken type oppgaver som er særpregede for et sentralt ledd i den kirkelige rådsstruktur som Mellomkirkelig råd er.

Samtidig som man hadde forståelse for sekretariatets uttrykte ønske om å senke ambisjonene til et realistisk nivå, understreket rådet behovet for å opprettholde kompetanse på fagfeltet, og var usikker på om denne lot seg bevare uten den løpende øst-europakontakten man har hatt i de seneste årene. Rådet understreket også at kontakten med Øst-Europa har flere dimensjoner. For det første må det utvikles en tenkning som ikke kun opererer i diakonale

kategorier. For det andre må man differensiere tilnærmingen etter regioner, slik at variasjonen i samarbeidsforhold med for eksempel Baltikum med sin nordiske tilknytning og Porvoo-avtale, nærområdene i nord, land med hovedsakelig katolsk befolkning og land med hovedsakelig ortodoks befolkning, blir reflektert. For det tredje må samarbeid gjennom internasjonale organer, for eksempel KEK, trekkes inn i strategien.

Vedtak:

- 1) *Mellomkirkelig råd ser at det ikke alltid har vært overensstemmelse mellom de ambisjoner man har satt seg for engasjementet i Øst-Europa og de mål som har vært nådd. Med dagens sekretariatsressurser synes det klart at ambisjonene må reduseres.*
- 2) *Rådet ber sekretariatet arbeide videre med en øst-europastrategi der helheten av engasjementet i forhold til Øst-Europa gjennomtenkes, og der tankene som kom opp i rådets samtale under behandlingen av saken innarbeides. Til dette hører også en endelig avklaring av samarbeidet med Kirkens Nødhjelp.*
- 3) *Rådet ber om at det neste Mellomkirkelig råd holdes orientert om progresjonen i arbeidet.*

Sak MKR 38/98 BEVILGNINGER MKR, MENNESKERETTIGHETS-MIDLER

Vedtak:

De tilgjengelige midlene for 1998 for støtte til menneskerettighetsarbeid i regi av søsterkirker fordeles som følger:

Til aktivitetsmaterieill til distribusjon blant kristne i Egypt: USD 7000

Til traktor for bruk i kloster og landsby i Tur Abdin: USD 10.000

Sak MKR 39/98 HENVENDELSE FRA NORSK MISJON I ØST

Generalsekretæren orienterte om en henvendelse fra Norsk Misjon i Øst om Kirkenes Verdensråd og situasjonen i Øst-Europa før Berlinmurens fall. Fra Norsk Misjon i Østs side har man på den ene siden forventet en selvransakelse og unnskyldning fra KV i forbindelse med arbeidet med den såkalte Common Understanding and Vision - prosessen. På den annen side er Mellomkirkelig råd oppfordret til å reise dette spørsmålet under KVs generalforsamling i Harare.

Rådets leder redegjorde for sin egen og generalsekretærens håndtering av saken så langt: For det første har man ønsket å gjøre det klart at man ikke anser dette som en sak som naturlig knytter an til Den norske kirkes forhold til Kirkenes Verdensråd. For det andre har man den oppfatning at noen av de sakene som trekkes fram best kan forstås i en mer helhetlig sammenheng, og at adskillige av de opplysningene som Norsk Misjon i Øst nå presenterer som nye når det gjelder kirkelederes forhold til myndighetene, har vært kjent i den økumeniske bevegelse i lang tid.

Samtidig som man avviser den kritikken og den innfallsvinkel som Norsk Misjon i Øst har til problematikken, ble det også understreket at Mellomkirkelig råd har støttet ideen som kom fram under jubileums-seminaret i mars i anledning KVs 50årsjubileum om en bred norsk økumenisk studieprosess om hvordan de ulike arbeidslag valgte å samhandle med kirker i Øst-Europa under den kalde krigen.

Vedtak:

Mellomkirkelig råd slutter seg til de vurderinger som rådets leder og generalsekretær har gjort i sakens anledning og tar ellers redegjørelsen til orientering.

- Til avslutning takket Sigrun Møgedal rådets medlemmer for innsatsen i fireårsperioden som nå er slutt.
- Nestleder Per Oskar Kjølaas takket Sigrun Møgedal for arbeidet hun har gjort som leder for rådet i de siste åtte årene.
- Sekretariatet takket for samarbeidet.

Rapport fra evalueringssesjon på MKR-møtet 8. september 1998.

Innledning - arbeidsform

Evalueringssesjonen strakk seg over fire timer, og besto av innledninger, plenumssamtaler og gruppesamtaler. Målet var ikke å vedta noen gjennomarbeidet tekst, men å dele og gi videre noen tanker omkring rådets arbeid, med vekt på hvordan rådet kan ta vare på erfaringene til beste for dem som tar over i neste periode. Det tar tid å bli kjent med hele saksfeltet og arbeidsmåtene i rådet, derfor ville det avtroppende råd gi videre noen kortfattede råd til det nye råd, bygd på de erfaringene som er samlet i den perioden som er gått.

Generalsekretæren, lederen og nestlederen holdt hvert sitt 15-minutters innlegg der de oppsummerte sine tanker om rådets arbeid i perioden, og om hvilken retning og form arbeidet bør ha framover. Deretter var det idedugnad i fem små grupper hvor det ble kastet fram tanker om de samme temaene. Dette ble rapportert og diskutert i plenum før en ny gruppesamtale der hver gruppe formulerte tre råd til det nye Mellomkirkelig råd.

Det som følger er en kort oppsummering av de viktigste tankene som ble kastet fram. Deretter listes, uredigert, de fem ganger tre gode råd som ble formulert. For alt gjelder at det ikke nødvendigvis var flertall i rådet, enn si enighet, om alle punkter. Noen av momentene er derfor ikke uten videre forenlige.

Momenter fra samtalene

Rådets medlemmer følte at selv om perioden ikke har vært problemfri, har man fått utrettet en god del og mange var godt fornøyd med arbeidet. I perioden har vi fått i land økumeniske avtaler som mange ikke trodde var mulig selv for få år siden. Rådet kan selvsagt ikke ta æren for det, men har spilt en viktig rolle i flere prosesser, og gleder seg over et nytt og mildere klima for økumenikk i Den norske kirke. Flere saker fra MKRs saksfelt har vært store saker på Kirkemøtene i perioden, og MKR markerer seg jevnlig utad og nyter respekt både i norske fora og i internasjonale økumeniske sammenhenger.

Viktigste oppgaver: Mye av samtalene fokuserte på struktur og arbeidsmåter, men flere var opptatt av at de viktigste sakene dreier seg om andre ting. MKR er et viktig instrument for å bringe impulsene fra den økumeniske bevegelse inn i norske debatter. Utfordringer i forhold til et stadig mer flerkulturelt og flerreligiøst samfunn, av noen kalt "utfordringen å leve i det postmoderne", blir stadig større og ligger i kjernen av det området MKR beskjeftiger seg med.

Grasrotforankring: På mange steder i evalueringen kom kontakten med bispedømmene og lokalplanet i kirka opp. Noen undret seg over at mens økumenikk på lokalplan ofte oppfattes inspirerende, virker økumenikk på nasjonalt og internasjonalt nivå trøttende på mange. Flere har registrert at MKRs saker ikke vekker interesse i bispedømmerådene, og knapt nok er noe tema der. Med de mange framskrittene som er gjort i økumenisk arbeid, er resepsjon av resultatene nå en stor utfordring framover. Dette er blant annet et spørsmål om kontakt med regional- og lokalplan. Det ble også påpekt at bispedømmene ikke kun er bispedømmerådene

og at det kanskje er andre instanser som er like godt egnet når vi vil nå ut til regional- og lokalplan. Eksempler kan være KN-nettverk, Bibelselskapets nettverk og retreatbevegelsen. Det vil være en utfordring i neste periode å forankre MKRs arbeid bedre i lokal- og regionalplanet.

Forhold til andre råd og til nemdene: Temaet ligger tett opp til den pågående organisasjonsgjennomgangen i De sentralkirkelige råd som blir behandlet for seg. Behovet for en avklaring føles påtrengende av mange. Samtidig hevet røster seg for varsomhet med for høye forventninger til en slik avklaring fordi en klar struktur kan komme i et motsetningsforhold til ønske om dynamikk og fleksibilitet. Skal MKRs bidrag være økumeniske og internasjonale perspektiver på norske debatter, kan ikke rådene ha for klart adskilte ansvarsområder. Det er viktig å beholde en fleksibilitet som gir rom for å ta selvstendige initiativer.

Nemdene under rådet later til å fungere godt. De har litt ulik arbeidsstil, som kan være et gode. MKR skal vanligvis ikke blandet seg inn i nemdenes arbeid, men det ble etterlyst mer tid i møtene til å diskutere saker som er aktuelle i nemdene, slik at disse ikke kun dukker opp som referat- og orienteringssaker. Det er viktig å ha fagfolk i nemdene.

Forhold til Kirkemøtet: Strukturelt har MKR sin forankring i Kirkemøtet. Det er behov for å jobbe videre med hvordan KM kan bli mer engasjert i MKRs arbeid, slik at rådets aktivitet i forhold til internasjonale økumeniske organisasjoner får enda bedre demokratisk legitimitet.

Intern dynamikk og rekruttering til økumenisk arbeid: Et av de mest sentrale punktene i egevalueringen var rådets egen arbeidsform og dynamikk. Det ble påpekt at rådsmedlemmene faller i to grupper: de som er valgt fra bispedømmene på den ene side, og det ganske store antallet ex officio-medlemmer på den annen. Sistnevnte gruppe har ofte større og bredere erfaring fra den økumeniske bevegelse og internasjonale prosesser, og noen antydte at det kan spre seg en følelse av et A- og et B-lag. Det kan gjøre det vanskelig å være representant for bispedømmene. Samtidig var det utbredt enighet om at spisskompetansen er et stort gode for rådet, og noen var redd for at denne ikke skulle bli tilstrekkelig verdsatt.

Noen mente at mens rådet fungerer godt som arbeidsfellesskap, har det vært mangel på åndelig fellesskap og personlig møte. Økumenikk er ikke kun samtaler, dokumenter og vedtak, men også spiritualitet og møte med andre. Det burde gis mer rom for dette. Det gjelder både internt i rådet på møtene, og det gjelder rådsmedlemmers deltakelse i andre sammenhenger. Mange rådsmedlemmer får ikke andre økumeniske erfaringer gjennom MKR. Hvis det ble lagt bedre til rette for det, ville det virke til økt engasjement og entusiasme. Noen mente at det er behov for å tenke gjennom rådets representasjon i delegasjoner etc. Et beslektet punkt gjelder rekruttering til arbeidet. Noen utrykte bekymring for at man ikke evner å trekke unge mennesker bedre inn i arbeidet, og at rekruttering skjer for tilfeldig.

Hele dette temaet må sees i sammenheng med spørsmålet om forankring av arbeidet lokalt, slik at MKRs saksfelt ikke blir en særinteresse for noen få.

Saksforberedelse og arbeidsfordeling: Saksforberedelsen og sakspapirene er sentrale for å skape gode arbeidsforhold i rådet. Mange mente at disse til tider kan gjøres bedre. Helt konkret ønsker man mest mulig fullstendige sakspapirer utsendt minst 14 dager før møter, slik at rådsmedlemmenes forberedelse blir grundigere.

Det kom flere forslag til fordeling av ansvar innad i rådet. Noen mente at et særlig ansvar for enkelte saksområder burde fordeles blant medlemmene, og det ble også foreslått at to-personsgrupper kunne ha slikt ansvar, slik at ingen ble stående helt alene med et saksfelt.

5 x 3 råd til det nye Mellomkirkelig råd, med de beste ønsker for framtiden

- Start perioden med et kurs i økumenikk
- Innfør "forark" til alle saker som minimum skal inneholde:
 1. historikk
 2. oversikt over viktige dokumenter
 3. "spissing" av aktuelle problemer
 4. forslag til vedtak
- Uavhengig av strukturer må en sikre mellomkirkelig kompetanse og handlekraft

- Organisasjon/struktur: samsvar mellom sekretariatets ressurser og arbeidsoppgavene vil føre til kvalitetssikring og bedre arbeidsforhold.
- Dynamikk: Samvirke mellom mangfold og fleksibilitet vil føre til en gjensidig læreprosess og motvirke følelse av et A- og B-lag i rådet. Dynamikk krever tid og rom som igjen krever prioriteringer.
- Substans: Prinsipper for prioriteringer:
 1. lojalitet overfor tidligere prioriterte oppgaver
 2. gjøre det ingen andre gjør
 3. aktuelle kirkelige behov

- Skap kreative prosesser som forankrer MKRs arbeid i bispedømmene
- Den økumeniske bevegelses fornyende kraft må gi seg utslag i rådets møter til inspirasjon og spiritualitet.
- Religionsmangfoldet er hovedutfordringen vår, og må prioriteres. Organisasjons-/institusjons-/struktursaker må ikke få overskygge de viktigste sakene, som denne.

- Arranger et møte borte fra Kirkens Hus over et par dager ved begynnelsen av perioden:
 1. Vekt på fellesskap (Følelser, åndelig fellesskap, ressursfokus, ansvarsfordeling)
 2. Vekt på økumenisk kursing

3. Representantene kan forberede seg blant annet ved at denne periodens bispedømmerepresentanter tar ansvar for å sette "etterfølgeren" fra sitt bispedømme inn i rådets arbeid og aktuelle saker.

- Prioriter i denne perioden lokaløkumenikk og bispedømmeplanet. Dette vil motvirke "elitekulturen".
- Gi MKR-medlemmene økumeniske erfaringer/opplevelser ved møte med kristne fra andre kirker. Dette vil virke til inspirasjon og økt engasjement.

- Avklar de tre rådenes innbyrdes "kompetanse", dvs. struktur og arbeidsfordeling
- Verdssett og respekter i rådets arbeid ulike typer kompetanse og erfaring, slik at disse ikke blir spilt ut mot hverandre. Det vanskeligste feltet er "mellomkompetanse" eller "brobyggerkompetanse", dvs. formidling mellom spisskompetanse og brede lag av kirka
- Finne en god balanse mellom det lokale, det regionale, det nasjonale og det internasjonale. Det er ikke alle saker som hører til på alle nivåer. Noen saker må forbli på nasjonalt og internasjonalt nivå.

PROTOKOLL FRA MKR/AU-MØTET 20. MARS 1998

Tilstede: Sigrun Møgedal, Berit Lånke, Per Oskar Kjølaas, Olaug Vedvik Torset.
 Fra sekretariatet: Generalsekretær Stig Utne, Hans Morten Haugen og Estrid Hesselund
 (under sak 4/98).
 Forfall: Sigurd Osberg og Hans Einar Hem.

Gjester: Dr. Alan Falconer fra Faith and Order i Kirkenes Verdensråd deltok i en samtale om aktuelle organisasjonsmessige spørsmål innen KV ved starten av møtet.

Arbeidsutvalget i Jubileum 2000-komiteén i Norge (Anne Bente Hadland, Svein Helge Rødal og Ingrid Vad Nilsen) deltok under sak 4/98 sammen med dr. Molefe Tsele fra Esset i Sør-Arfika.

En delegasjon fra Den evangelisk-lutherske frikirke (Bruno A. Jakobsen, Terje Solberg, Gunnar Ringøen og Hilde Sæbø Fjellstad) deltok i en samtale om samarbeidet i Nasjonalkomiteén for LVF. Se egen protokoll fra denne samtalen vedlagt MKR/AU-protokollen.

Sak MKR/AU 1/98 PROTOKOLLER

a. MKR/AU-protokoll 12.12.97

Vedtak:
 Protokollen godkjennes.

b. MKR-protokoll 2.- 3.februar 1998

Vedtak:
 MKR/AU anbefaler at protokollen legges fram for Rådet til godkjenning på møtet i mai.

Sak MKR/AU 2/98 REFERATSAKER

a. Besøk fra HH Alexej

Generalsekretæren orienterte om at sekretariatet har mottatt beskjed fra den russisk-ortodokse kirke i Moskva om at den foreslåtte dato for besøk fra Patriark Alexej til Norge i høst ikke passer.

Vedtak:
 Orienteringen tas til etterretning.

b. Virksomhetsplan 1998

Den samlede virksomhetsplan for De Sentralkirkelige Råd for 1998, slik den ble vedtatt på Kirkerådsmøtet i februar, ble framlagt. I denne finnes også MKRs virksomhetsplan for 1998, slik den ble bearbejdet av sekretariatet etter MKR-møtet 2. - 3. februar.

Vedtak:

Virksomhetsplanen for MKR 1998 sendes ut til MKRs medlemmer.

Sak MKR/AU 3/98 PILGRIMAGE 2000 OG DEN NORSKE KIRKE

Bakgrunnen for saken er at Pilgrimage 2000-prosjektet fra European Congregational Group for Missionary Revival (ECG) har fått gjennomslag i KEK som et satsningsprosjekt i Europa i anledning år 2000. Nidaros Bispedømmeråd er en sentral idé-eier, og Berit Lånke blir en sentral aktør i prosjektet.

I samtalen var det stor glede over hvordan Pilgrimage 2000 -prosjektet har utviklet seg, og AU ser at det vil kunne berøre Den norske kirke på ulike måter. Det er nå behov for konkret å gå opp ansvarsfordelingen mellom det sentrale og regionale nivå, og avklare hvilke ressurser Mellomkirkelig Råd/ Kirkerådet bør stille til disposisjon. Dette er i så fall noe som må gjenspeiles i De Sentralkirkelige Råds måldokument/virksomhetsplan fram mot år 2000. Sekretariatet og Berit Lånke bes legge fram en slik plan for MKR og KR.

Vedtak:

MKR/AU ser med forventning fram til Pilgrimage 2000 -prosjektet, og ber om at Den norske kirkes sentrale og regionale deltakelse avklares og avtales i en plan som kommer tilbake til De sentralkirkelige Råd. Planen bør behandles også i Kirkerådet.

Sak MKR/AU 4/98 GJELDSLETTE OG JUBILEUM 2000-FEIRINGEN I NORGE

Bakgrunnen for saken er det voksende engasjement rundt gjeldslette for de fattige land i forbindelse med tusenårsskiftet. Den norske kirkes deltakelse i den økumeniske kampanjen "Jubilee 2000" og det begynnende samarbeidet mellom MKR/KISP og den norske Jubileum 2000-komiteen.

Dr. Molefe Tseles innledning pekte på at da den økumeniske kampanjen startet i 1996, ble den møtt med en avventende holdning fra kirker i Afrika. Dette er i dag imidlertid avløst av samarbeid og forventninger. Tsele informerte videre om at gjeldslette-spørsmålet vil bli en sentral del av debatten om økonomisk rettferdighet som er ventet på KVs generalforsamling i Harare senere i år.

Rødal redegjorde for den strategiske tenkningen i Jubileum 2000-komiteen om dette spørsmålet, og pekte på følgende punkter:

- Komiteen ønsker at det faglige arbeidet med gjeldslette-spørsmålene skal ivaretas av fagmiljøer/aktivistmiljøer som f.eks. SLUG
- Komiteen vil arbeide opp mot norske menigheter, og vil lansere ideen om en felles søndag i 1999, hvor det fokuseres på behovet for gjeldslette
- Komiteen vil arbeide med åpne høringer hvor kirkeledere er involvert
- Komiteen vil søke å bevisstgjøre den unge generasjonen
- Komiteen vil stimulere til deltakelse i debatten om hvilke ystemforandringer som er nødvendige for at ikke nye gjeldsbyrder hoper seg opp etter at de gamle er slettet

Vedtak:

1. MKR/AU ber om at det i arbeidet fram mot Generalforsamlingen i Harare legges vekt på kontakt med kirkene i FOCCESA-regionen, og med Den anglikanske kirke i England.
2. MKR/AU ber om at det, i det videre arbeidet fram mot år 2000, legges vekt på de punkter som er nevnt ovenfor.
3. MKR/AU mener likevel at det faglige arbeid ikke helt og holdent kan overlates til andre.

**Sak MKR/AU 5/98 STRATEGI FOR SAMARBEID MELLOM MKR
OG KIRKENS NØDHJELP OM MENNESKE-
RETTIGHETER PERIODEN 1998-2001**

Denne saken ble oversendt AU fra Rådets møte i februar for videre bearbeiding.

Vedtak:

1. MKR/AU vedtar strategi for samarbeid mellom MKR og KN om menneskerettighetene for perioden 1998-2001
2. MKR/AU ber om at denne strategien raskt gjøres kjent og brukes ved fremleggelse av søknader.

**Sak MKR/AU 6/98 OSLO-KONFERANSEN OM RELIGIONS- OG
LIVSSYNSFRIHET**

Vedtak:

1. MKR/AU ber om at MKR-møtet i mai og Kirkerådet i juni får rapport om profilen for Den norske kirkes forberedelsesarbeid til Oslo-konferansen, for på denne måten å ha mulighet til å komme med innspill til dette.
2. MKR/AU ber om at følgende personer vurderes av sekretariatet til deltakelse på konferansen som representanter for MKR/KR:
 - Odd Bondevik
 - Ole Kristian Kvarme
 - Jon Viktor Selle
 - Ingrid Thorson Plesner
 - Kari Flornes
 - Nils Tore Andersen
 - Jan Olav Henriksen
 - Tor Berger Jørgensen
 - Erling Pettersen
 - Gerd Marie Ådna

Sak MKR/AU 7/98 MELLOMKIRKELIG RÅDS ENGASJEMENT FOR DE REISENDE (ROMANI-FOLKET)

I samtalen ble sekretariatet berømmet for å ha vært lydhør for den misnøye som nå retter seg mot kirken og de kristne organisasjoner i Norge. Likeledes ble KISP berømmet for å ha sett de minoritetsrettslige implikasjonene i denne saken. Samtidig vil MKR/AU be sekretariatet tenke igjennom på hvilken måte Kirkerådet bør komme inn i saken.

Vedtak:

1. MKR/AU takker KISP for å ha tatt initiativ til en dialog med de reisendes organisasjoner om deres medlemmers erfaringer med å ha vært objekt for kirke og kristlige organisasjoners virksomhet.
2. MKR/AU vil gi støtte til et videre arbeid langs de linjer som sakspapiret skisserer, og vil følge dialogen med interesse.

Sak MKR/AU 8/98 OPPNEVNINGER

a. Deltakelse i delegasjonsreise til Tyrkia

Vedtak:

MKR/AU oppnevner Hans Morten Haugen og Oskar Skarsaune, med Jan Ranterud som vara til å delta i den felles delegasjonsreisen til Tyrkia sammen med Den norske Helsingforskomiteen.

b. Samtalegruppen mellom Mellomkirkelig Råd og Det mosaiske trossamfunn

Vedtak:

MKR/AU oppnevner Egil Eikseth, Cecilie Jørgensen Strømmen og Oskar Skarsaune til denne samtalegruppen. Den nye NØM-konsulenten tiltrer gruppen som sekretær.

Sak MKR/AU 9/98 GENERALSEKRETÆRENS ÅRSRAPPORT 1997

Vedtak:

MKR/AU godkjenner generalsekretærens årsrapport for MKR 1997.

Sak MRK/AU 10/98 SAKSLISTE MKR-MØTE 27.-28.5.98

MKR/AU så på generalsekretærens forslag til saksliste, og tok den til etterretning.

Vedtak:

Forslag til saksliste for MKR-møte 27.-28.5.98 tas til etterretning.

Sak MKR/AU 11/98 ORIENTERINGSSAKER

a. Midler fra Opplysningsvesenets fond til søsterkirker

AU ble gjort kjent med Kirkerådets vedtak om fordeling av midler fra Opplysningsvesenets fond 1997 til søsterkirker. Dette er en oppfølging av Forbruk og rettferd-vedtaket som Kirkemøtet gjorde i 1996. MKR/AU ble også gjort kjent med at det skal gjøres et utredningsarbeid i sekretariatet omkring disponering av midler fra Fondet til slike tiltak.

Vedtak:

Orienteringen tatt til etterretning.

b. Avslutningen av det økumeniske tiåret i Norge 30. oktoberVedtak:

Orienteringen tatt til etterretning.

c. Karasjok-erklæringen fra Kirkenes Verdensråd/Samisk Kirkeråd/ Mellomkirkelig Råds konferanse i Karasjok 18.-22.februar 1998Vedtak:

Den muntlige rapporten og erklæringen fra konferansen ble tatt til etterretning.

d. Kirkeasyl-utvalget

Generalsekretæren informerte MKR/AU om at utvalget er i ferd med å avslutte sitt arbeid. MKRs leder refererte fra sin samtale med utvalgets leder om hvordan rapporten skal overrekkes/offentliggjøres på MKR-møtet 27.-28. mai.

Vedtak:

Orienteringen tatt til etterretning.

e. Organisasjonsgjennomgangen i sekretariatet

Generalsekretæren orienterte om status for den såkalte organisasjonsgjennomgangen i sekretariatet. MKRs leder orienterte om innkalling til et Rådsledermøte etter påske i sakens anledning.

Vedtak:

Orienteringen tatt til etterretning.

1.4.98

Arkivnr. 012.23

PROTOKOLL FRA SAMTALEN MELLOM MKR/AU OG DEN EVANGELISK-LUTHERSKE FRIKIRKE OM NASJONALKOMITÉ FOR LVF I NORGE

Tid: fredag 20.mars kl 1400-1530

Sted: Kirkens hus

Tilstede: Sigrun Møgedal, Per Oskar Kjølaas, Olaug Vedvik Torset, Berit Lånke og generalsekretæren.

Fra Frikirken: Bruno A. Jakobsen, Terje Solberg, Gunnar Ringøen og Hilde Sæbø Fjellstad.

Sak 1. : Forberedelse av Nasjonalkomiteen

Statutter for Nasjonalkomiteen for LVF i Norge :

1) Nasjonalkomiteen for LVF i Norge utgjøres av Den norske kirke (medlemskirke i LVF) og Den evangelisk-lutherske frikirke (assosiert medlemskirke i LVF).

2) I tråd med LVFs statutter inkluderes medlemmer av LVFs Råd i Nasjonalkomiteen.

3) LVFs statutter i By-laws 9. pkt.1 (Role of National Committees) legges til grunn for forståelsen av Nasjonalkomiteen mandat og oppgave. Vår tolkning av punkt 9.1.1 betyr at vi åpner opp for deltakelse også for lutherske organisasjoner i Norge.

4) Følgende lutherske organisasjoner inviteres til deltakelse i Nasjonalkomiteen med observatørstatus:

Misjonsorganisasjonene i SMM-samarbeidet samt Norsk Luthersk Misjonssamband, Norsk Luthersk Indremisjonsselskap, Norges Student- og Skoleungdomslag og Norges KFUM/KFUK

5) Kirkens Nødhjelp inviteres til deltakelse som observatør.

6) Mellomkirkelig Råd innkaller til møtene og er sekretariat.

7) Den norske kirke har 7 representanter (dvs. MKR/AU samt MKRs generalsekretær) og Den evangelisk-lutherske frikirke har 3 representanter. Observatørene inviteres til å møte med 1 representant hver.

8) MKRs leder er Nasjonalkomiteen leder.

Sak 2. : Bilaterale relasjoner

I samtalen presiserte Frikirken at de ikke ser behov for bilaterale læresamtaler med Den norske kirke. Deres ønske nå er å få utarbeidet midlertidige kjøreregler for spørsmål som gjelder godkjenning av presteutdanning, organisasjons- og institusjonsprestetjeneste og vikartjeneste. Slike kjøreregler vil ha mening inntil kirkerettslige spørsmål er avklart og integrert i lover og regler for Dnk.

Det ble reist ønske om at dette arbeidet blir sett i sammenheng med den juridiske avklaring som nå er påbegynt i lys av kirkefelleskapet mellom Den norske kirke og Porvoo-kirkene på den ene siden - og Metodistkirken i Norge på den andre.

Sak 3. : Tidsplan

På bakgrunn av den enighet som samtaleprotokollen viser (se ovenfor) vil MKR og Frikirken nå i fellesskap invitere til deltakelse i Nasjonalkomiteen og sammen planlegge det første ordinære møtet.

En kort rapport om utviklingen i Nasjonalkomiteen i Norge utarbeides til LVFs rådsmøte i juni 1998.

1.4.98

PROTOKOLL FRA MKR/AU MØTET 18.DESEMBER 1998

Til stede: Sigrun Møgedal, Berit Lånke, Olaug Vedvik Torset, Per Oskar Kjølås
Fra Sekretariatet: Generalsekretæren

Forfall: Sigurd Osberg, Hans Einar Hem

Sak MKR/AU 17/98 PROTOKOLLER

a) MKR/AU protokoll 20.3.98

Vedtak:

Protokollen godkjennes

b) MKR -protokoll 8-9.9.98 (godkjent pr. Post av MKRs medlemmer)

Sak MKR/AU 18/98 ORIENTERINGER

a) LVFs eksekutivkomite, Geneve 13-14.11.98
Møgedal rapporterte muntlig fra møtet

b) Augusta Victoria -sykehuset og Oljeberget
MKR/AU ble informert om siste utviklingen i saken

c) KM 1998
MKR/AU ble informert om KM sak 12/98 Arbeid for menneskerettighetene i Den norske kirke

d) Oslo-koalisjonen for religions- og livssynsfrihet
MKR/AU ble informert om framdriften i arbeidet med å etablere en oppfølgingsmekanisme etter Oslo-konferansen og om MKRs rolle i dette arbeidet.

Sak MKR/AU 19/98 DIALOGEN MELLOM DE REISENDE OG DEN NORSKE KIRKE

MKR/AU ble orientert om møtet med representanter for de reisende og Den norske kirke 8 desember.

Vedtak:

a) MKR/AU vil uttrykke tilfredshet over at kontakten med Romanifolkets Landsforening videreføres gjennom en serie med nye møter og samtaler. AU er inneforstått med at når Stiftelsen Roma ikke ønsker å være med i denne samtalen, skyldes det ikke Den norske kirkes håndtering av saken.

b) MKR/AU ber om å bli holdt løpende orientert om samarbeidet og om eventuelle tiltak som planlegges i rammen av dette samarbeidet.

Sak MKR/AU 20/98

SCHØYEN HUMAN RIGHTS FOUNDATION

Generalsekretæren redegjorde for korrespondansen med stiftelsen om sider ved de foreslåtte vedtektene som gjorde det vanskelig for MKR å delta . I dialogen med stiftelsens eier er forslag til vedtekter imidlertid endret i tilfredsstillende retning slik at generalsekretæren nå anbefalte at AU foretok oppnevning til representantskapet i en meget spennende menneskerettighetsstiftelse i Norge..

Vedtak:

MKR/AU oppnevner Gunnar Heiene som Den norske kirkes representant i representantskapet i Schøyen Human Rights Foundation

Sak MKR/AU 21/98

OPPNEVNINGER

Vedtak:

MKR/AU oppnevner biskop Odd Bondevik som representant for Den norske kirke til LVFs europeiske kirkelederkonsultasjon i Meissen, Tyskland 26-30 september 1999.

Sak MKR/AU 22/98

OPPFØLGING AV KVS GENERALFORSAMLING

MKR/AU fikk en kort muntlig orientering om den nylig avsluttede generalforsamlingen og drøftet generalsekretærens forslag til oppfølgingsprosess. AU understreket viktigheten av at det ble satt av rikelig med tid på fellesmøtet for de nye sentralkirkelige råd 1-3 februar til orientering om de spørsmål som er på den økumeniske og internasjonale agenda nå etter generalforsamlingene og jubileene til LVF, KEK og KV.

Vedtak:

- a) MKR/AU ber om at det til MKR-møtet i mai forberedes en oppfølgingssak etter KVs generalforsamling hvor også perspektiver fra LVF og KEK tas med.
- b) AU ber om at de nye sentralkirkelige rådene blir orientert om dette på sine møter i februar
- c) AU anbefaler at denne saken blir en Kirkemøtesak i 1999.

Sak MKR/AU 23/98

SAMERETTSUTVALGETS INNSTILLING

Samisk kirkeråd som er høringsinstans for NOU 1997:4 Naturgrunnlaget for samisk kultur har bedt KISP/MKR komme med innspill til deres høringsuttalelse utfra sitt mandat som faginstans for menneskerettighetsspørsmål.. KISP har gitt innspill og kommentarer ved flere anledninger underveis.

Vedtak:

- a) MKR/AU er glad for at SKR har arbeidet med NOU 1997:4 og vil avgi en høringsuttalelse.

B) MKR/AU ber generalsekretæren gi videre de kommentarer som framkom i møtet på bakgrunn av det framlagte forslag til høringsuttalelse.

Sak 24/98 MKR/AU 24/98

ÅRSMELDING FOR MKRS VIRSKOMHET 1998

AU gjorde sin første lesning av et forslag til en helhetsvurdering av MKRs virskomhet i 1998.

Vedtak:

A) MKR/AU ber generalsekretæren arbeide videre med å profilere årsmeldingen langs de linjer forslaget trakk opp.

B) AU ber generalsekretæren -i likhet med i 1997- dessuten skrive en årsrapport for distribusjon til samarbeidspartnere.

Sak MKR/AU 25/98

ENDRINGER AV UTLENDINGSLOVEN

KISP/AU har anbefalt at MKR/AU gir sin støtte til forslaget som nå fremmes fra flere hold om at utvisning av mennesker som kom til Norge før fylte 15 år, ikke bør forekomme.

Vedtak:

MKR/AU slutter seg til KISPs anbefaling om at Utlendingsloven bør forandres på dette punkt . AU ber om at støtten til forslaget gjøres kjent for de politiske partiene og organisasjonene som arbeider med saken.

Sak MKR/AU 26/98

SCHENGENAVTALEN OG ENDRINGER I UTLENDINGSLOVEN

Som følge av norsk tiltredelse av Schengenavtalen har Justisdepartementet utarbeidet et forslag til endringer av Utlendingsloven og sendt dette ut til blant annet MKR. KISP har sett på forslagene og ønsker å gi en tilbakemelding til departementet. Generalsekretæren anbefaler at dette brevet går i MKR/AUs navn.

Vedtak:

MKR/AU ber generalsekretæren sende brev til Justisdepartementet i anledning forslaget om endringer av Utlendingsloven ved en norsk tiltredelse av Schengenavtalen.

Brevet vedlegges protokollen.

Sak MKR/AU 27/98

NØR "SETE" I MKR

I MKRs stautter heter det i par. 5f at "ett av Den norske kirkes medlemmer av styret/årsmøtet for Nordisk Økumenisk Råd" skal være medlem i MKR. Den siste periode har denne plassen vært besatt av styremedlem(og styreformann) Even Fougner.

I inneværende periode har Den norske kirke intet medlem i NØRs styre.
Per Oskar Kjølås er derimot innvalgt i styre for NØR som personlig supleant i perioden 1997-2001. I praksis møter han på de fleste styremøter som fast medlem.
MKR/AU drøftet saken og fattet følgende vedtak:

Vedtak:

MKR/AU anbefaler at Den norske kirkes supleant til NØRs styre innkalles til MKRs møtene .

UTTALELSER AVGITT AV MELLOMKIRKELIG RÅD I 1998:

«Jerusalem - en åpen by for alle» 09.09.98

UTTALELSER AVGITT AV KOMITEEN FOR INTERNASJONALE SPØRSMÅL OG MENNESKERETTIGHETSUTVALGET I 1998:

«Kirkens Nødhjelps fasteaksjon 1998 med fokus på retten til mat og India - belyst ut fra Norsk Hydros bauxittutvinning» 26.01.98

«Norsk etterlevelse av forpliktelsene i Kyotoprotokollen» 08.06.98

«Militærnekting, samvittighetsfrihet og forfølgelse» 28.09.98

«Statsbudsjettet for 1998 - hjelper dette utviklingslandene?» 30.10.98

«Trygghet og tilbakevending» 30.10.98 (om norsk asyl- og flyktningeprosedyre)

HØRINGSINNSPILL AVGITT AV KOMITEEN FOR INTERNASJONALE SPØRSMÅL, VIDEREFORMIDLET AV KIRKERÅDET OG MELLOMKIRKELIG RÅD I 1998:

«Tilbakekall av tillatelser gitt etter utlendingsloven» 09.01.98 (støtte til et forslag om at det må settes en grense for når oppholdstillatelser kan trekkes tilbake for ufrivillig utsending)

«Endringer av utlendingsloven av 24. juni 1988» 12.02.98 (om etableringen av en utlendingsnemnd, samt diverse endringer av utlendingsloven i restriktiv retning)

«Europarådets Rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter av 1. februar 1995» 18.02.95 (Konsekvenser for grupper som regnes som nasjonal minoritet)

«Svar på utredningen 'MAI - miljøkonsekvensanalyse for Norge'» av 31.08.98 (om forsøket på å etablere en multilateral investeringsavtale som ikke vil bli videreført som planlagt)

«Schengenavtalen og endringer i Utlendingsloven» 21.12.98 (om viktigheten av å bevare Flyktningekonvensjonens bestemmelser og sikre rettssikkerheten for asylsøkerne)